

TÕRVA TEATAJA

Väljaandja: Tõrva vallavalitsus Kujundus: loovbüroo Kuldne Lammas Trükk: Kroonpress Otsepost: Omniva Tiraaž: 3000 Toimetus: Egon Ilisson, kuldne@kuldne.com, 53 736 992

Piletid müügis: tähistame Tõrva 100 suurejoonelise ooperi- ja filmimuusika nädalavahetusega

2026. aasta suvi tuleb Tõrva jaoks erakordne. Tõrva linn saab 100 aastaseks.

See on sada aastat lugusid, inimesi, ettevõtmisi ja kogukonnatunnet – ja parim viis seda tähistada on teha midagi, mis ühendab. 3.–4. juulil toimuvad Tõrva 100 ooperipäevad, mis on kohtumispaik: kohalikele, endistele tõrvakatele, külalistele üle Eesti ja kaugemaltki. Päeval saab nautida suvist Tõrvat ja selle ümbruse loodust, öhtul võtta koht keskvaljakul ja lasta muusikal end kanda. Tõrva linna keskvaljak saab kaheks öhtuks suureks kontsertpaigaks, kus kohtuvad ooper, orkestri võimsus, koorimuusika ja kinoklassika hitid. Tõrva 100 ooperipäevad toovad keskvaljakule muusikalised suurteosed maailmatasemel esinejatega. Eriti sümbolne on George Gershwini ooperi “Porgy ja Bess” naasmine – teos, mis kõlas Tõrvas 1998. aastal Tõrva endise linnapea Edgar Umbli ellukutsumisel ja on siiani suurim Eestis toimunud vabaõhuooper.

Legend naaseb juubeliaastaks

Peaaegu kolm aastakümnet tagasi aset leidnud ooperietendus oli mitmeski mõttes erakordne. George Gershwini 100. sünniaastapäeva tähistava kontserdi 7000 piletist müüdi kõik välja juba veebruaris: 50 minutiga Tallinnas ja 1,5 tunniga Tõrvas. Ooperisaal asetses Tõrva keskvaljakul, võttes enda alla umbes 70 korda 100 meetri suuruse maa-ala. Saalil olid olemas seinad, kuid mitte katus. Ooperi tegi omapäraseks ka asjaolu, et helilooja soovil esitavad “Porgy ja Bessi” tänaseni üksnes mustanahalised solistid. 1990. aastate lõpus, mil Eesti oli alles hiljuti avanemas rahvusvahelisele kultuurilule pärast pikka suletuse aega, oli selline koosseis ja teose jõudmine Tõrva eriti erakordne. 1998. aasta ettekandest on saanud mälestus, mida kannavad endas inimesed üle kogu Eesti – pea igas seltskonnas leidub keegi, kes tol öhtul Tõrva keskvaljakul kohal oli.

Tõrva ja ooperi suhe ei piirdunud siiski ainult 1998. aasta legendaarse “Porgy ja Bessi” ettekandega. Ka hiljem on suvituslinn tõestanud, et on suurte ürituste jaoks sobiv koht. 2019. aastal kõlas Tõrva keskvaljakul Giuseppe Verdi monumentaalne “Reekviem” – teos, mille ettekandele tõi kokku ligi 200 muusikut ning kujunes tol aastal üheks silmapaistvamaks ja julgemaks klassikalise muusika sündmuseks Eestis. Kontsert tähistas ühtlasi 150 aasta möödumist teose esmaettekandest ning oli pühendatud

Foto: Andrus Abel

Viimati sai Tõrvas suurt ooperielamust nautida aastal 2019, kui ettekandele tuli Verdi „Messa Da Requiem“, mille üks solistidest oli Monika-Evelin Liiv.

dirigent Eri Klasi 80. sünniaastapäevale. Erioluse tähenduse andis sellele ettevõtmisele asjaolu, et korralduse juures oli oluline roll Tõrvast pärit rahvusvahelise tuntusega metsosopran Monika-Evelin Liivil, kes soovis tuua oma kodulinna muusikaalamuse, mida tavaliselt kogetakse vaid suurtes kontserdisaalides.

Selleks, et pakkuda publikule parimat võimalikku elamust, püstitati keskvaljakule spetsiaalne ilmastikukindl kontserdisaal – Eesti suurim ajutine kontserdisaal, mis mahutas ligi 1800 kuulajat. See näitas taas, et Tõrvas ei tehta suuri asju poolikult: kui siin kõlab ooper või suurvorm, siis luuakse selleks ka vääriline ruum.

Kahe öhtu programm: ooperiklassikast Bondi glamuurini

Tõrva 100 ooperipäevad toovad kahele järjestikusele öhtul keskvaljakule erilise muusikalise programmi. Reedel, 3. juulil kõlavad George Gershwini “Rhapsody in Blue” ning ooper “Porgy ja Bess”, mille solistidena astuvad üles Lõuna-Aafrika sopran Pumeza Matshikiza ja bariton Luthando Qave, klaveril saadab Soome pianist Dmitry Pavlov. Laval on ka kammerkoor Collegium Musicale ja segakoor Huik. Collegium Musica-

le on tuntud Eesti koorimaastikul oma kõrge taseme ja laia repertuaari poolest – vanamuusikast kuni tänapäevani.

Laupäeval, 4. juulil järgneb James Bondi filmimuusika gala, kus astuvad üles taas Matshikiza ning koos temaga metsosopran Monika-Evelin Liiv, Austraalia tenor Samuel Sakker, samuti armastatud Eesti solistid Tanja Mihhailova ja Koit Toome ning hinnatud Läti laulja Aminata Savadogo, kes on naaberriiki esindanud ka Eurovisioonil. Mõlemal öhtul musitseerib Pärnu Linnaorkester dirigent Henri Christofer Aaviku juhatusel. Kui esimene öhtu pakub tähenduslikku ooperiklassikat ja mõnusat nostalgiat 1998. aastal kohalolnutele, siis teine öhtu toob keskvaljakule sära filmimuusika gala, mis ühendab orkestri ja solistid hoopis teistsuguses meeleolus.

Eesti suurim ajutine kinnine kontserdisaal

Üheks Tõrva Ooperipäevade kõige eriliseks osaks on kahtlemata kontserdipaik ise. Ürituse tarbeks püstitatakse Tõrva keskvaljakule Eesti läbi ajaloo suurim ajutine kinnine kontserdisaal, mis loob maailmatasemel muusikaalamuseks vajalikud tingimused. Saali

ehitus kestab seitse päeva ning selleks kasutatakse suuri kraanasid ja märkimisväärset logistikat – materjal tuuakse kohale koguni kümne maksimaalsuuruses veokiga. Kontserthall mahutab 1800 kuulajat, vajadusel on võimalik istekohtade arvu suurendada kuni 2000-ni. Korraldajate sõnul on just kinnine kontserdisaal see, mis teeb sündmuse tõeliselt ainulaadseks. Kuigi selle püstitamine on väga kulukas, selle maksumus ületab 100 000 eurot, ei ole tegemist luksusega, vaid paratamatu eeldusega. Ilmastikukindla ja akustiliselt sobiva saalita ei ootaks sellist taset ei publik ega ka rahvusvahelised esinejad. Kontserttelk võimaldab tuua Tõrva muusika, mida tavaliselt kogetakse vaid suurtes kontserdimajades.

Maailm tuleb Tõrva

Sündmuse peakorraldaja on SA Tõrva Kirik-Kammersaal, mille esindaja on riigikogu liige ja endine Tõrva vallavanem Maido Ruusmann ning üks korraldajatest on ka rahvusvahelistel lavadel esinev metsosopran Monika-Evelin Liiv. Ruusmann tunneb hästi kohaliku kogukonna hingamist ja teab, kuidas suursündmus Tõrvas päriselt toimima panna – alates ideest ja sellest, et kogu linn sellest osa saaks kuni detailideni

välja. Liiv toob korraldusse omakorda kaasa kogemuse ja kunstilise vaate, mis on kujunenud maailma ooperilavadel ning suurte ooperimajade standardite järgi. Sama duo seisis ka 2019. aasta Verdi Reekviemi sünni juures.

Maido Ruusmanni sõnul on sellise mastaabiga sündmuse korraldamine Tõrvas suur väljakutse. „See on ettevõtmine, mis annab korraldajatele paratamatult nii mõnegi halli juuksekarva juurde,“ muigab ta. „Aga kui kõik õnnestub nii, nagu plaanime, saab sellest väarikas kingitus kodulinna 100. sünnipäevaks ning Tõrva taaskordne markeerimine maailmakaardil kui kvaliteetse muusika paik – Mulgimaa kuurort ja ajalooline suvituslinn.“ Ruusmann rõhutab, et üheks keerulisemaks osaks kogu protsessis on rahaliste vahendite kokkusaamine. „Vaja on nii erasektori toetust kui ka erinevaid projektirahastusi. Vallapoolne panus on 50 000 eurot, mis on suur ja oluline abi,“ ütleb ta. Staažikas poliitik peab eriti oluliseks kogukonna rolli. „Maani kummardus juba ette kõigile tõrvakatele ja Tõrva sõpradele, kes on selle sündmuse toimumisse nõu ja jõuga kaasa aitanud. Ilma teie abita poleks see võimalik.“ Ruusmanni sõnul on korraldusmeeskond tugev ja kokkuhoidev: „Meil on suurepärase tiimi – mitmed tõrvakad ja Tõrva sõbrad löövad kogu südamest kaasa ning ma olen selle üle tõeliselt uhke.“

Monika-Evelin Liivi sõnul on Tõrva 100 ooperipäevade üks eripära just see, et suur muusika jõuab publiku juurde koduõuele. „Kui tavaliselt minnakse sellise kaliibriga elamuse pärast Tallinna, Riiga või veelgi kaugemale, siis nüüd tuleb maailm ise Tõrva – otse keskvaljakule,“ ütleb ta. Liiv rõhutab, et festival pakub kahele öhtule täiesti erinevat meeleolu: „Ühel öhtul on kavas Gershwin, teisel öhtul aga James Bondi filmimuusika gala. Mõlemal juhul on laval suur koosseis ning solistid mitmelt kontinendilt.“

Tõrva 100 ooperipäevad töötavad kujuneda sündmuseks, mis ühendab linna ajaloo, juubeliaasta pidulikkuse ja maailmatasemel muusikaalamuse. “Porgy ja Bessi” naasmine, rahvusvahelised solistid, Eesti suurim ajutine kontserdisaal ning kahe öhtu erilisel teel teevad sellest ettevõtmisest midagi enam kui lihtsalt kontserdi – see on osa Tõrva loost ja kingitus linna 100. sünnipäevaks.

Piletimüügi ja lisainfo lk 4

Valgamaa tänuüritusel tunnustati parimaid

28. jaanuaril tunnustati Valga Kultuurikeskuses Valga maakonna silmapaistvamaid spordi-, kultuuri-, tervise-, turvalisuse- ja noorsootöo- valdkonna edendajaid ühisel tänuõhtul „Valgamaa tänab ja tunnustab 2025“.

Väärikaid tunnustusi jagus ka mitmetele tõrvakatele. Valgamaa Noorsootöökeskuse Tankla poolt välja antud tiitli „Valgamaa aasta noor 2025“ pälvis Tõrva silmapaistev noor Matthias Kalja. Valgamaa aasta noorte omaalgatuseks valiti Tõrva Noortevolikogu sündmus Räige takistusjooks. Aasta noore tiitlile esitati nominendiks veel Heidi Jõgisuu, Emma Nora Känd ja Laura Lõoväli ning noorte omaalgatusele raftimatki, mida korraldasid Kertu Timpson, Kris Martin Väli, Kristjan Mölder. Aasta noorsootöötaja nominendid olid Kristi Napast, Giia Tetlova ja Margit Kolju.

Sportlikum vald

Tõrvakatest pälvisid Valgamaa Spordiliidu tunnustused Dorel Daum tüdrukute U14, Venno Põrk noormeeste U18 ja Bianca Uhtjärv neidude U20 vanuseklassist. Parimaks noortetreeneriks valiti Urmas Uhtjärv ja spordiedendajaks Harry Mägi. Valgamaa tehnikasportlase tiitli pälvis rallikrossisõitja Maiko Tamm ja seniornaiste laureaadiks valiti Piret Granovskaja. Tõrva vald pälvis taaskord kõige sportlikuma valla tiitli.

Nominentideks esitati veel Keijo Kalja (U14), Ferry Liigand (U16), Melissa Anderson (U16), Kevin Reinberg (U20), Romet Kivi (U23), Brit Mari Veri (U23) ja naissportlane Maris Rõõm. Parimad võistkonnad: Tõrva JK, Tõrva võrkpalliklubi U20 neidud, Tiigimeister/Tõrva Pall ja Tõrva võrkpalliklubi U20 noormehed. Noortetreenerid Viljo Grauding, Tiiu Looman, Kadri Pilm ja Rein Mikk. Parimad seniiorid Marje Vahtre, Rein Mikk ja Jüri Merirand, spordiklubid SK Viraaž ja Tõrva Petanque Klubi, maakondlik spordisündmus Räige takistusjooks, spordiperekonnad Kirt ja Daum.

Kultuuriturg sai tunnustuse

Valgamaa Arenguagentuuri välja antud Valgamaa koolide terviseo tunnustuse pälvis Tõrva Gümnaasium, mille aluseks oli Liikuma Kutsuva Kooli põhimõtete rakendamine. Valgamaa noorte vanuses 7-26 terviseo tunnustuse sai Tõrva Noortevolikogu üritusega Räige takistusjooks. Valgamaa terviseedendaja nominendiks oli Tiina Neumann ja terviseo nominendiks Tõrva valla ettevõtmised (Tõrva liigub, Teadmisi Turguta Tõrvas ja Tervist Turguta Tõrvas). Noorte (7–26-aastaste) terviseo nominendid olid Valgamaa noorte heaoluspetsialistid (Garolin Kolbasov, Sirly Solo ja Kristi Napast) ning Kertu Timpson ja Robin Pähklamäe.

Eesti Kultuurkapitali Valgamaa ekspertgrupi aastapreemiate nimekirjas võis samuti kohata mitmeid tõrvakaid. Nominentidena esitati aastapreemiale Maiko Tamm, Tauno Neumann, Aigi Treumuth ja Triin Pärn. Kultuurituru eestvedajad Aigi ja Triin pälvisid tunnustuspreemia tiitli. Ühe suurima tunnustuse – Kultuuripärl 2025 – võit läks seekord naabervalda, selle pälvis Tanel Visnap. Nominendiks oli esitatud ka Anne Jaakson. Elutööpreemia auhind läks samuti naabervalda, sedapuhku Rein Augasele, kuid nominatsiooni pälvisid ka Viljo Grauding ja Maie Kala. Palju õnne kõigile!

70 päeva

Just nii palju on olnud päevi, mil olen täitnud Tõrva abivallavanema vastutusrikkaid ülesandeid. Periood on olnud intensiivne ja sisutihe, mille keskmes eelkõige kuulamine ja kaasamine tervikpildi loomiseks. Kohaliku omavalitsuse juhtimine eeldab tihedat koostööd ja usaldust ning ühtset arusaama.

Kõige alus on omavaheline suhtlus, millele on suurel määral tuginenud ka senine aeg. Tihe ja avatud suhtlemine nii valla allasutuste juhtide, töötajate, valitsuse meeskonna ja muudugi ka elanikkonnaga. Väga oluline on otsekontakt, avatud arutelud ja aus tagasiside. Sama tähtis on olnud ka info koondamine eelnevatel perioodidel tehtud kokkulepetest, sõlmitud lepingutest ja võetud kohustustest.

Üheks kesksks ja aegkriitiliseks teemaks möödunud 70 päeva jooksul on kahtlemata olnud 2026. aasta vallaelarve menetlemine ja sellega seotud läbirääkimised.

Eelarve on väärtuste ja prioriteetide peegeldus. Analüüsid ning oskuslikud ja mõistlikud valikud ja pidev dialoog erinevate osapooltega on olnud vajalik selleks, et eelarve saavutaks tasakaalu ja oleks jätkusuutlik. Oluline on leida mõistlik kompromiss soovide ja reaalse võimekuse vahel, tagades seejuures ka teenuste kvaliteeti ja edasist arengut.

Haridusvaldkonnas on jooksva aasta üheks suurimaks väljakutseks olnud viia lõpuni poolteist aastat tagasi alustatud valdkondlik reform. Selle eesmärk ei ole pelgalt struktuurimuudatus, vaid ühtselt mõistetava ja kokkulepitud juhtimismudeli kujundamine. Selge vastutuse jaotus, avatud juhtimine ning koostööd soodustav struktuur loovad motivatsiooni ja annavad tuge. Eesmärk on tulevikku suunatud arengueelistused, mis toetavad nii õppijaid kui haridustöötajaid endid. Paratamatult kaasneb sellega ka kohustus viia dokumendid vastavusse muutunud seadusandlusega. Möödunud aastal kehtima hakanud muudatuste loetelu on piisavalt pikk. Nimetan neist mõned: alushariduse seadus, põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse muudatused ning nendest omakorda tingituna erinevate kordade, määruste ja õigusaktide muudatused ja uuendused. See on mahukas, kuid vältimatu töö. Kas ka õigustatud?

Haridusvaldkonna kontekstis väärib eraldi esiletõstmist Haridus- ja Teadusministeeriumi poolt mõni aeg tagasi Tõrva Gümnaasiumis läbi viidud järelevalvemenetlus. Sisulise töö kontekstis oli tegemist olulise ja samas ka kasuliku protsessiga, mis võimaldab peegeldada ning hinnata tehtut nii laiemas arengulises vaates kui ka organisatsioonis endas. Esmene tagasiside ministeeriumilt on olnud positiivne ja annab tunnistust hästi toimivast haridusasutusest. Eriti märkimisväärne on asjaolu, et gümnaasiumi õpetajate kvalifikatsioonitaset nimetas järelevalve, tuginedes nende senisele praktikale Eesti kontekstis, kõrgeimaks. See on väga oluline mõõdik ja argument, mis viitab meeskonna professionaalsusele, õigele juhtimisstiilile ja väärtushinnangutele.

Käesoleva aasta ühe olulisima teemana on laual lasteaiakohtade juurde loomine, nende ühine juhtimine, tugiteenuste pakkumine, struktuurimuuda-

tused ja mitmed teemad veel.

Peatselt liitub valla haridusvaldkonnaga äsja konkursi teel valitud haridusspetsialist. See on oluline täiendus meeskonnale, mis loob täiendava võimekuse valdkonna arendamiseks.

Ka valla kogukonnakeskusel on uus toimekas juht Jane Öim, kes on lühikese ajaga on olnud väga toimekas ning osutunud heaks meeskondlikuks täienduseks tänastele tegijatele. Lisaks värsketele juhile tegutseb kogukonnakeskuses ka uus ja tragi noorsootööspsialist Sandra Tõnisson.

Ühiselt on kujunemas tugev ja motiveeritud meeskond, kellel on ühine arusaam eesmärkidest ja väärtustest ning selle saavutamiseks on tegevuskava.

Kultuurivaldkonnas on käesoleva aasta üheks suurimaks ja oodatumaks väljundiks uue kultuurikeskuse valmimine endisest kõrtsihoonest. Tegemist ei ole pelgalt uue hoonega, vaid märksa laiemate võimaluste avanemisega: pakutava mitmekesisustamine, teenuste kvaliteedi tõstmine ning kogukondliku elu elavnemine. Uue tegevuskohaga seonduvalt vajavad ülevaatamist kogu kultuurivaldkonna struktuur ja põhimõtted.

Ajalehe ilmumise ajaks on paigas kogu aasta kultuurikava, mis on rikkalik ja huvitav. Traditsiooniliste sündmuste kõrvalt leiab sealt ka uut ja tundmatut – just nii, nagu juubeliaastale kohane.

Käesolev aasta on juubelite aasta: Tõrva 100, Hummuli 800 ja Koorküla 800. Need arvud annavad paljudele kultuurisündmustele erilise tähenduse ja mõõtme. Kõige olulisem ja tänuväärsem on, et juubelihõngu oleks tunda valla kõigis paigus ja pakutavast saaksid osa kõik vallaelanikud.

Tõrva Raamatukogu meeskonnas on toimunud muudatus: kauaaegne ja staažikas meeskonnaliige Helbe Sults siirdus pärast 31 tööaastat väljateenitud puhkusele. Tema järglasena toimetab noor ja tarmukas raamatukoguhoidja Sandra Sirelpuu. Raamatukogu igapäevatoimetuste kõrval on kindla koha leidnud erinevad proaktiivsed tegevused huvitavate sündmuste näol.

Sotsiaal- ja tervishoiuvaldkonnas on kahtlemata aasta alguse kõige märgiliseks saavutuseks perearstiteenuse kättesaadavus Tõrva Tervisekeskuse kaudu.

Tegemist on olulise sammuga kohalike inimeste esmatasandi arstiabi kättesaadavuse ja kvaliteedi parandamisel. See loob kindlustunde ja toetab elanike heaolu, mis on omavalitsuse üks olulisemaid eesmärke.

Tõrva Tervisekeskuse meeskonda kuuluvad praegu perearst, kolm üldarsti, üheksa öde ja kolm registraatorit. Jaanuari lõpus liitus tiimiga noor abiarst, veebruarist naasis tööle ka üldarst. Lisaks käivad läbirääkimised kahe üldarstiga osalise koormusega töö alustamiseks.

Igapäevaselt on tervisekeskuses olemas valvearst ja -öde erakorraliste patsientide jaoks. Tööd teevad nii laste kui ka täiskasvanute füsioterapeudid ning peagi alustavad vastuvõtte ka ämmaemandad. Läbirääkimised käivad ka koduvisiite tegeva füsioterapeudi kaasamiseks.

Valga Haigla ootab Terviseameti tegevusluba, et alustada tervisekeskuses nahaarsti ja kirurgi vastuvõttudega. Edaspidi on plaanis keskusesse tuua silmaarst ja LOR-arst ning võimalusel südamepuudulikkuse spetsialist. Avatud on sõltuvushäirete nõustamine ja Viljandi Haigla kaudu on tulemas uroginekoloogi vastuvõtt. Samuti on plaan, et Tõrva Tervisekeskusest saaks Dermtesti partnerkliinik. Koduõenduse mahu suurendamiseks on keskusel kavas palgata uus koduõde. Kord nädalas toimuvad ka Hummuli Perearstikeskuse vastuvõttud.

Tervisekeskus on varustatud kaasaegse aparatuuriga, sealhulgas EKG-seadmete, Holteruuringute, krüoterapiaaparadi ja laboriseadmetega kiirtestide tegemiseks. Peagi lisandub ka tümpanomeeter ning plaanis on spiromeetri soetamine.

Teenused on tasulised ja toetavad keskuse lisarahastust. Endine kiirabiauto on ümberkujundamisel tervisebussiks. Uutele programmidele üleminekul esines küll tõrkeid, kuid need lahendati kiirelt. Tagasiside patsientidelt on olnud väga positiivne ja meeskonnatöö on muutunud järjest sujuvamaks. Alustatud on re-

gulaarsete koolituste, vaksineerimiste ja sõeluuringutega ning oluline kvaliteedi-hüpe on retseptide väljastamine samal või järgmisel päeval senise viie päeva asemel.

Tõrva Tervisekeskust tunnustas ka perearst ja sotsiaalminister Karmen Joller, nimetades keskust heaks eeskujuks. Lisaks juhib Tõrva Tervisekeskus Sotsiaalministeeriumi projekti TERVIK, mille eesmärk on parandada koostööd tervishoiu- ja sotsiaalvaldkonna vahel ning muuta patsiendi raviteekond sujuvamaks Tõrvas, Otepääl ja Valga Haiglas. Tervisekeskuse juhul on plaanis koos meeskonnaga külastada kõiki valla piirkondi, et tutvustada elanikele meeskonda, osutatavaid teenuseid ning hakata läbi viima erinevaid tervisepäevi.

Lisaks vallasisesele koostööle on Tõrva vald seotud ja osalemas ka erinevates võrgustikes ja valdkondlikes töögruppides – nii maakondlikes kui üleriigilistes. Väga positiivne on tõdeda, et Eesti Linnade ja Valdade Liit kaasab väga aktiivselt kohalikke omavalitsusi arvamuste ja sisendite saamiseks. Just nii ongi võimalik kaasa rääkida ja protsesse mõjutada.

Eraldi rõhutan üht olulist tööloiku – koostööd noortevolikoguga. See on väga oluline, sest see annab noortele võimaluse kaasa rääkida ja panustada kohaliku elu kujundamisel. Noorte ideed ja vaatenurgad aitavad teha paremaid otsuseid ning tugivad sidet valla ja noorema põlvkonna vahel. Selline koostöö on aluseks hoolivale kogukonnale.

Sport on Tõrva vallas olulisel kohal ning paljude elanike jaoks on liikumine igapäevaelu loomulik osa. Vallas on loodud head tingimused nii harrastus- kui ka tervisespordi jaoks ning käesolev korralik talv on pakkunud rohkelt võimalusi ka talviste spordialade nautimiseks. Kaasaegne tehnika, visa töö ja tugev tahe on seda igati toetanud.

Kohe väga läks südamesse tänu Hummuli kogukonna poolt, sest nüüd on ka sealsetel talispordihuvilistel kasutada korralikud suusarajad. Aitäh tegijatele!

Kogu Tõrva Vallavalitsuse meeskond on töökas, avatud ja positiivse meelega. Siin toimetavad inimesed, kelle eesmärk on eelkõige kohalik elanik, tema elukvaliteet, heaolu, turvalisus, hea tervis ja rõõmus meel. Kohalik omavalitsus on meeskond, kus kõik vajalik saavutatakse koos ning iga meeskonnaliige ja tema panus on väga tähtsad. Aitäh senise koostöö eest! Esimesed koos toimetatud 70 päeva on olnud vägevad!

Ülle Juht
Tõrva abivallavanem

KUUFOTO:

3. veebruaril külastas Tõrva Tervisekeskust sotsiaalminister Karmen Joller, kes sai tutvuda tervisekeskuse töökorraldusega.

Kohtumisel arutati muuhulgas kuidas tagada maapiirkonna tervisekeskuses professionaalne ja motiveeritud meeskond ning millised on tervisekeskuse tulevikusuunad.

Sotsiaalministri sõnul on Tõrva vallas head võimalused vaimse tervise murede lahendamiseks ning tegeletakse ka peretandil keerukate olukordade lahendamiseks näiteks Gordoni perekooli näol.

Tõsteti esile tervisekeskuse head toimimist ning avaldati tunnistust, et see on eeskujuks ka teistele piirkondadele.

Pildil sotsiaalminister Karmen Joller, Tõrva Tervisekeskuse juhataja Merily Boisen, perearst Henri Randla ning Tõrva vallavanem Kalle Vister.

Valgamaa vallad tegid ühispöördumise rongiliikluse parandamiseks

Rong Puka raudteejaamas
Foto: Jürgen Puistaja,
Otepää Vallavalitsus

Otepää, Tõrva ja Valga rongi- ja bussiliikluse muutused teevad Lõuna-Eesti inimeste igapäevaelu raskeks ning selle parandamiseks tegid kolm Valgamaa valda ka ühispöördumise Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumile.

Otepää, Tõrva ja Valga vallavalitsused pöördusid Regionaal- ja Põllumajandusminister Hendrik Johannes Terrase poole murega, mis on tekkinud 5. jaanuaril

kehtima hakanud Valga–Tartu rongiliini uute sõiduplaanide tõttu. Muudatused on oluliselt halvendanud piirkonna elanike võimalusi jõuda hommikul õigeaegselt Tartusse nii tööle, kooli kui ka lasteada. Varasem ühendus võimaldas kohale jõuda enne kella üheksat, nüüd saabub rong Tartusse alles kell 11.25. Puudub ka toimiv alternatiivne bussiliiklus, mis jätab paljud elanikud reaalse valgikuta.

Otepää valla hinnangul sunnib uus

korraldus peresid kasutama igapäevasel isikliiku autot, mis suurendab kulusid, keskkonnakoormust ja riskitaset talvistel teedel. Tõrva vald rõhutab, et olukorda süvendab ka GO Busi liini nr 80 sõiduplaanide muutmine. Mitme kohaliku õpetaja ja spetsialisti jaoks tähendab see seda, et tööle jõudmine ja kojumine on muutunud keerukamaks.

Valga valla jaoks on tegemist laiemalt elukeskkonda mõjutava küsimusega. Ligi

15 000 elanikuga vald sõltub toimivast ühistranspordist: laste, noorte ja eakate igapäevane liikumine sõltub rongi- ja bussigrafikute kooskõlast. Kui hommikused ühendused ei toimi, süveneb äärmastaumine ja väheneb piirkonna atraktiivsus elukohana.

Ühispöördumisele alla kirjutanud Otepää, Tõrva ja Valga valdade vallavanemad rõhutavad kirjas, et Lõuna-Eesti rongiühendus ei ole luksus, vaid elutähtis avalik teenus. Samal ajal, kui kohalike elanike igapäevased transpordiühendused halvenevad, keskendub tähelepanu rahvusvahelistele liinidele, mille praktiline väärtus Eesti inimeste igapäevaelus on küsitav. Selline prioriteetide valik on ebaõiglane ja jätab Lõuna-Eesti inimesed tundega, et nende vajadused on teisejärgulised.

Vallad teevad ettepaneku taastada hommikune rongiühendus, mis võimaldaks jõuda Tartusse vahemikus kell 8.30–8.45, kooskõlastada busside ja rongide sõiduplaanid ning hinnata muudatuste mõju piirkonna elujõulisusele. Otepää, Tõrva ja Valga vallad kinnitavad valmisolekut aruteludeks ja lahenduste leidmiseks.

Tõrva Kogukonnakeskust asus juhtima Jane Õim

Alates 27. jaanuarist juhivad Tõrva Kogukonnakeskuse tööd Jane Õim. Jane on sündinud ja kasvanud Sangastes, iseseisvat elu on ta aga elanud Tartus, Kuressaares ja Tallinnas.

Jane märkis, et just kaheksa aastat Tallinna kiires elutempos tekitasid igatsuse rahulikuma elukeskkonna järele. „Möödud, tehtud – 2025. aasta kevadel alustasime abikaasa vanaisale kuulunud talu renoveerimist Linna külas ja selle aasta alguses said meist Tõrva valla elanikud. Abikaasa on Tõrvas sündinud ja kasvanud, mistõttu oleme siin ka varem igakuiselt käinud ning nii on see linn mulle ajapikku armsaks saanud,” rääkis Jane. „Tõrvas ei ole inimesed anonüümsed, üksteist tuntakse nägupidi, märgatakse ja ollakse valmis appi tulema. Siin on võimalus aeglustada tempot, luua päris suhteid ja tunda end osana millestki suu-

remast kui lihtsalt elukoht,” lisas ta.

„Väikelinna kogukonnas on inimestel rohkem aega kuulata, kaasa mõelda ja panustada ning kogukond kasvab läbi ühiste ettevõtmiste ja kohtumiste. Just see loob turvalise keskkonna, kus on ruumi nii algatustele, loovusele kui ka üksteise toetamisele – väärtustele, mis annavad igapäevaelule sügavama tähenduse ja kuuluvustunde,” sõnas Jane. „Tõrva Kogukonnakeskuse juhina soovin neid väärtusi hoida ning panustada keskuse arengusse heas koostöös valla, kogukonna, partnerite ja vabatahtlikega. Nii saab kasvada kogukondlik aktiivsus ja suurendada ka noorte osalus kohalikus elus,” lisas ta.

Soovime palju edu ja jaksu Janele uues ametis ning häid ideid tulevikuks!

Janega saab ühendust võtta telefonil 5433 0680 või e-posti aadressil jane.õim@torva.ee.

Tõrva Kogukonnakeskuse juhataja Jane Õim.

Petangiklubi hooaeg sai avapaugu

31. jaanuaril toimus Klubide Sarja esimene etapp ja sellega koos ka 2025. aasta hooaja lõpetamine, kus tunnustati mulluse reitingutabeli parimaid.

Tõrva Petanque Klubi (TPK) liikmetest teenis naiste arvestuses 2. koha Maris ja seniioride arvestuses 2. koha Merike.

Eelmisel aastal said TPK liikmed Eesti meistrivõistlustelt kokku 12 medalit, mille hulgas 2 kuldset, 6 hõbedast ja 4 pronksi. Klubi võistlused olid TPK jaoks 2025. aastal väga edukad. Klubi sarjas saavutasime kokkuvõttes 2. koha Kärkla klubi järel. Sellega pääsesime Eestit esindama võistlusele Baltic Sea Cup For Clubs, kus osaleb kokku 8 klubi Baltikumist ja Soomest.

13.-14. septembrini toimunud võistlusel suutsime teist aastat järjest enda paremuse maksma panna ja 1. koha ka-

rika pea kohale tõsta. 2.-3. augustini toimunud Klubi Karikal mängisime kuni keskööni pingelist finaali, kus õnnestus alistada Kärkla klubi ja esmakordselt saada võimalus minna Eestit esindama Prantsusmaal toimuvale EuroCupile, mis toimus Douai linnas 6.-9. novembrini. EuroCupi debüüdil saime alagrupis 1 võidu ja 2 kaotust, mistõttu jätkasime võistlust Rahvuste Karikal. Esimese matši võidule järgnes valus kaotus, mis meie turniiri ka lõpetas. Kokkuvõttes jääme jagama 21. kohta 31 tiimi hulgas. Lisaks klubi edule esindasid Maris ja Veronika Eestit üksik-, paaris- ja segapaarimängu MMil Itaalias.

Klubide sarja esimesel etapil osalesime koosseisus Mati, Janek, Maris, Veronika, Robin ja Kevin. Osales 14 võistkonda ning pärast 3 eelringi selgus 8 paremat, kes tagasid pääsu 8 parema hulka. Meie esindus pääses edasi kolmandana ja kohtus veerandfinaalis Tartuga, kus tegime suure tagasituleku ja pääsesime üle noatera poolfinaali. Poolfinaalis kindel võit Järvamaa 1 vastu ning finaaliuks oli avatud. Finaalis olid aga jõuvarud otsa lõppenud ja pidime tunnustama Viru klubi paremust tulemusega 1:2. Pjestaali kolmanda astme hõivas Kärkla võistkond.

Teateid öisest Riidajast

Rahvasuu räägib, et Riidaja mõisa häärberis teeb teinekord öötundidel oma salajasi jalutuskäike kunagise mõisahärra von Stryki vaim. Möödakäijad aga andsid teada, et reede, 23. jaanuari öösel on midagi veelgi eriskummalisemat mõisasa toimumas.

Aknad olid tuledes, majja sisenesid inimesed õmblusmasinatega... Mõisa jõudes leidsime eest seltskonna naisi mesilasperena toimetamas, kes nimetasid end ööõmblikeks.

Ööõmblikud on isetekkeline kogukond õmblushuvilistest naistest üle Eesti: kogukonnas on liikmeid ligemale 70, aktiivseid osalejaid 20 ringis. Juba mitmeid aastaid tullakse erinevates paikades ühel päeval kokku ning õmblustööde ja -juttude tähe all moodub öö kuni järgmise hommikuni välja. Kaasa võetakse oma õmblusmasinad ja materjalid – ööõmblikud hindavad väga taaskasutust. Riidajasse jõudis 14 naist, kellest kaugemad tulijad olid Meremäelt, Vastse-Kuustest ja Tartust. Ka mitu kohaliku Riidaja kandi naist istus õmblusmasinate taha. Riidaja kogukonnast korraldas

Riidaja ööõmblemine.

ööõmblike vastuvõtu kohalik käsitööring Aita Johanson eestvedamisel. Tundus, et ööõmblikud tundsid ennast Riidajas hästi – laupäeva hommikul lahuti rõõmsal meelel ja õeldi, et tuleks teinegi kord siia.

Keegi kohalolnutest mõisahärrat (mõne arvates kahjuks) kohanud polnud.

Raamatukappi saab taas raamatuid tellida

Tõrva Raamatukogu annab teada, et raamatukappi saab taas raamatuid tellida.

Raamatukapp toimib pakiautomaadi põhimõttel – lugejad saavad laenutatud raamatud kätte ööpäevaringselt ja kontaktivabalt. Raamatukapp asub raamatukogu parempoolse välisukse kõrval ning sinna on võimalik tasuta tellida nii raamatuid kui ajakirju.

Kindlasti vaadake enne tellimist e-kataloogist RIKSWEB, kas soovitud teavik on Tõrva Raamatukogus olemas. Valiku leiate aadressilt <https://valgamaa.raamatukogud.ee/>

Tellimiseks on kaks võimalust

• **Raamatukoguhoidja vahendusel**
Helistage telefonil 766 5333 või saatke e-kiri aadressile raamatukogu@torva.ee, kuhu on märgitud, milliseid raamatuid/ajakirju soovite laenutada, soov saada tellimuse kätte raamatukapist ning lisage juurde oma telefoninumber või meiliaadress, millele soovite saada avamiskoodi.

• Iseteenindus

Logige sisse oma lugejakontole e-kataloogis RIKSWEB, reserveerige soovitud teavik ja valige reserveerimisel asukohaks raamatukapp. Lugejale saadetakse avamiskood SMSi või e-kirja teel. Tagastatavaid raamatuid palume raamatukappi mitte panna! Selleks on eraldi raamatukapi kõrval tagastuskast.

Täienes suvise suurriituse artistide nimekiri

Angus, Tamara Flores (MX/AT), Echolove, Town Flesh jt – Võnge x Tõrva Tule-Päevad kuulutas välja uued artistid

31. juulil ja 1. augustil Tõrva linna keskvaljakul ja selle ümbruses toimuv Võnge x Tõrva Tule-Päevad kuulutas välja järgmise portsu esinejaid. Sellega on kaks kolmandikku esinejate nimekirjast tänaseks teada. Rändava muusikafestivali Võnge ja Lõuna-Eesti ühe armastatuima suvesündmuse koostöös sünnib sel suvel muusika- ja valgusfestival, kus kohtuvad nii kohalik kui piiritagune professionaalne heli- ja fantaasiarikas valguskunst.

Reedesesse programmi lisandusid Tamara Flores (Mehhiko/Austria), Tõmas del Real (Tšiili/Eesti), Town Flesh, Pološywa ja Kristjan Glück. Varasemalt on juba välja kuulutatud SADU, Leslie Da Bass, Duo Ruut ja kiki.

JK Tammeka sõlmis Marius Visteriga uue lepingu

21-aastane Marius Vister on hetkel ainus professionaalne Eesti meistriiliiga tasemel palliv Tõrvast pärit jalgpallur.

Ta on esindanud Tartu Tammekat kaks hooaega ja saanud Premium liigas kirja 17 mängu. Noormehe koduklubi on otsustanud temaga lepingut pikendada – vasakkantsija Vister jätkab klubis ka järgmised kaks hooaega.

"Sellel hooajal võiksin terve püsida, saada võimalikult palju mänguminu- teid ja miks ka mitte lüüa mõni värav?" toob Vister välja isiklikud eesmärgid. Lisaks igapäevatoole jalgpallurina õpib Marius Tartu Ülikooli bakalaureuseastmes sporditeadusi.

3. juuli kell 19.00 – Gershwin “Rhapsody in Blue” ja “Porgy ja Bess”

Reedeõhtu on tõeline muusikaline maiuspala neile, kes armastavad nii klassikat kui ka džäss. George Gershwini Rhapsody in Blue paneb orkestri sarama ja publiku kaasa elama juba esimestest taktidest. Kontserdi teises pooles jõuab publiku ette ooper “Porgy ja Bess”, mille emotsionaalne jõud ja meloodiad on teinud sellest ühe 20. sajandi kõige mõjukama lava-teose.

Laval on Lõuna-Aafrika sarravad solistid Pumeza Matshikiza (sopran) ja Luthando Qave (bariton), klaveril Dmitry Pavlov (Soome). Nendega koos astuvad üles Kammerkoor Collegium Musicale ja segakoor Huik ning Pärnu Linnaorkester, dirigeerib Henri Christofer Aavik.

4. juuli kell 19.00 – James Bondi filmi- muusika gala

Laupäevaõhtu on publiku lemmikute lemmik: Tõrva keskvaljak muutub suureks Bondi-galaks. See on õhtu, kus orkestri jõud, hittmeloodiad ja solistide energia saavad kokku üheks suureks vau-elamuseks. Kõlavad tuntud hitid nagu “Skyfall”, “You only live twice”, “No time to die” ja paljud teised.

Solistide seas on taas Pumeza Matshikiza, lisaks Monika-Evelin Liiv, Samuel Sakker (Austraalia), Tanja Mihhailova, Koit Toome ning Aminata Savadogo (Läti). Mängib Pärnu Linnaorkester ja dirigeerib Henri Christofer Aavik.

Piletiinfo

Tõrva 100 ooperipäevade piletid on müügil Piletikeskuses ning hinnad sõltuvad istekoha asukoha sektorist. Piletite hinnad algavad 49 eurost ja küündivad kuni 199 euroni ettevõtmise toetajapääsme eest. Nagu tavaks saanud Tõrva vallas toimuvate sündmuste puhul, on **tõrvakatele ette nähtud 20% soodustus tavahinnast**, mis kehtib piiratud koguses kiirematele ostjatele. Tõrvakate piletid on müügil Tõrva Veemõnulas isikut tõendava dokumendi alusel. Piletihinnad on mõlemal õhtul samad. Korraldajate sõnul on elamus garanteeritud igast kohast, sest tegemist on kinnise kontserdisaaliga, kus nähtavus ja heli on läbimõeldult paika seatud. Piletite ostmisega ei tasu kaua oodata – kui 1998. aastal müüdi Porgy ja Bessi piletid läbi loetud tundidega, siis huvi juubeliaasta sündmuse vastu on juba praegu väga suur. Selliseid õhtuid Tõrvas iga suvi ei kordu.

Tõrva Sörk pakub mitmekülgset väljundit

Ühiselt jooksmas käimine ei ole midagi originaalset, vaid seda tehakse paljudes linnades ja asulates üle kogu maailma. See aga, kuidas Tõrvas on see kooskäimise viis ellu kutsutud, on palju erilisem ja omapärilisem.

Kõik sai alguse sellest, kui endine Tõrva vallavanem Helen Elias võttis kinni inspireerivast ideest ja jõudis seda edasi arendades kogukondliku liikumiseni. “Kääriku Kärjate liikumiskonverentsile olin kutsutud esinema teemal, kuidas Tõrva elav elukeskkond ja siin toimuvad sündmused toetavad liikumist ning aktiivset eluviisi. Samal konverentsil esines ka Kopli Sörgi eestvedaja Kätlin Hõbemägi. Tema ettekanne oli sedavõrd inspireeriv, et pärast esinemist tekkis meil sisukas vestlus ning minu peas hakkasid kohe keerlema mõtted, kuidas sarnast algatust võiks käivitada ka Tõrva,” räägib Elias, et vestlus Kopli kolleegidega andis kindlust, et ideel on potentsiaali ka meie vallas. “Hiljem kohtusin ühel koolitusel ka Peetri Sörgi ja Rakvere Sörgi eestvedajatega, kelle kogemused ja julgustus kinnitasid veelgi, et Tõrvas võiks selline liikumisvorm hästi toimida,” oli Eliasel plaan paigas.

Möte kiirelt teoks

Pärast üht ühist võrkpallimängu vestles Elias meie kohalike tegevspordlaste Romet Kivi ja Bianca Uhtjärvega, kellel mõlemal kergetõustiku taust ning kes olid ideega kohe nõus. “Sealt hakkas mõnus ja hoogne areng pihta. Eriti sooviksin esile tõsta Rometit, kellel on suur tahe ja pühendumus panustada liikumisvaldkonda ning pakkuda meie valla inimestele rohkem võimalusi aktiivseks kooskäimiseks,” kiidab Elias noorsportlaseid.

Romet Kivi soovib tunneb heameelt, et projektil oli Eliase näol algataja, sest keegi peab idee ja innustuse välja käima. “Eestis on neid klubisid juba päris palju ning arvestades, kui liikuv vald Tõrva on, tundus loomulik, et ka meil võiks olla üks liikuv kommuun,” näeb Kivi juba avaürituste pu-

Avaüritus toimus Tõrva Kultuuriturul.

hul tõrvakate suurt liikumishuvi.

Juba plaani pidamise õhtul ei saanud Kivi isegi magada, sest ideed hakkasid peas jooksmas ja ta pani hoobilt kirja umbes 20 mõtet, kuidas ja milline see kõik võiks välja näha. “Minus on alati olnud see võistleja hing sees, et kui ma midagi teen, siis tahan teha seda võimalikult hästi, suurelt ja ägedalt – nii, et see paistaks silma ja jõuaks inimesteni,” räägib paljukordne Eesti meister Kivi, et kui asi hakkab juba peas tööle, siis on vaja see ära teha.

Sportiviktoriin ja rannadisko

Ka Bianca Uhtjärv sõnab, et on tervilikke ja aktiivsete eluviiside suur pooldaja. “See idee kõnetas mind kohe. Hea meelega aitan populariseerida jooksmist ja ületäida aktiivseid eluviise. Lisaks kehalisele aktiivsusele ja kergele trennile aitab see kogukonda ühendada ja uusi suhteid luua,” toob Uhtjärv kasu välja. Noorteklassides takistusjooksus mitmeid Eesti rekordeid purustanud Uhtjärv usub, et Tõrva sörkjate üheks peamiseks eesmärgiks on just üheskoos liikumine ning kogukonna ja rahva ühendamine. “Kui üks tundub sörkima või kõndima minek väga vaevaline ja tüütu tegevus, siis kindlasti teiste inimestega koos liikumine tekitab motivatsiooni ka edaspidi jooks-

ma või kõndima minna,” toob neiu välja ka võimalust tutvuda nendega, kellel on sama kutsumus, aga napib motivatsiooni. Seega ühendab Tõrva Sörk kogukonda ja tekitab liikumisharjumust.

Ideid on aga korraldajatel tõesti palju ja juba on korraldatud mitu Tõrva Sörgi ühisjooksu, spordiviktoriini, talvine rannapäev koos uisutamise ja lumevollega, kus isegi tosin miinuskraadi ei seganud kümneid ja kümneid spordisõpru kohale tulemast.

Erinevad tasemed

Uhtjärv selgitab, et Tõrva sörkjad liiguvad kolmes grupis – kõnnigrupp, kiirem jooksugrupp tempoga 6 min/km ja aeglasem jooksugrupp tempoga 7.30 min/km. “Tahame pakkuda võimalikult paljudele inimestele neile jõukohast tempot ning proovime arvestada inimeste võimekusega. Kui oled uus tulija ja kardad, et jooksutempo on üle su võimete, siis alusta jul-

gelt kõndimisega,” räägib Uhtjärv, et pole tarvis häbeneneda, kui võetakse rahulik tempo. Eestvedajatel on plaanis hakata ka tegema vaheldumisi jooksu ja kõndimist, et inimesed, kes varem pole jooksnud või seda pikalt teha ei jõua, saaksid järk-järgult kergele sörögile üle minna ning juba edaspidi jooksgruppides sörkida. “Esimesed korrad on alati natukene rasked, kuid see tasub end ära ning sörkimisest saab kindlasti üks meelepärane tegevus,” kutsub samuti mitmekordne Eesti meister Uhtjärv kõiki üles kaasa lööma.

Kivi sõnul on peamine eesmärk on luua püsiv ja soe kommuun. “Me kõik justkui teame Tõrvas üksteist, aga kas me ka päriselt tunneme neid inimesi? Tõrva Sörk annab ka võimaluse kohalikega lähedasemaks saada,” räägib Kivi.

Ta tunnistab, et tänapäeva ühiskonnas on inimeste liikuma saamine üsna keeruline mitte ainult spordis, aga ka kultuuriüritustel. “Eestlase ja ka tõrvaka peamine probleem on see, et räägitakse, et midagi ei toimu, aga kui toimub, siis on pilet kallis. Tegelikult lihtsalt ei viitsita,” räägib Kivi, et põhjuse mitte tegemiseks leiab alati. “Olen ise terve elu sporti teinud ja liikumine on minu jaoks harjumus, kuid ka minul on päevi, kus on end raske välja ajada.”

Tulevikus on eestvedajalt kindlasti plaanis luua Tõrva Sörgile oma tooted, et rohkem esinduslikum välja näha. “Kui ilmad lähevad ilusamaks, plaanime teha erinevaid teemajookse, näiteks retrojooksu, rattasõidu ja sörgi kombineerimist ning miks mitte ka sörgiöö, mis võiks olla rattaöö sarnane üritus,” räägib Kivi plaanidest.

Maiko Tamm on rallikrossi aasta sportlane

Eesti Autosporti Liit tunnustas Unibet Arenal toimunud galal läinud aasta parimaid ja selgus ka Eesti aasta auto 2026.

2025. aastal toimus Eestis 100 autospordivõistlust, litsentseeritud autosporditlasi oli 2302. 2025. aasta parimaks autosportlasteks rallikrossi klassis valiti Maiko Tamm. Õnnitlused Maikole ja tema rallitiimile!

Maiko Tamm isa Avoga

Dorel Daum tuli Eesti meistriks

Dorel Daum

Januarikuus selgitati välja U14 ja U16 vanuseklasside meistrid kergetõustikus 2026. Väga edukaks kujunes see võistlus TU14 vanuseklassis võistlevale Dorel Daumile, kes võitis võistlustelt kokku neli medalit.

Juba eelvõistlusel 60 m jooksus isikliku rekordi parandanud Dorel oli finaalis veelgi kiirem ja võitis kuldmedali ajaga 8,07. Teisel jooksualal, 200 m distantsil, pälvis Daum hõbemedali. Aeg 28,01 tähistab samuti uut isiklikku rekordi. Hüpetes lisandus kaugushüppes hõbemedal tulemusega 4,77 m ning kõrgushüppes pronksmedal tulemusega 1,40 m.

60 m ja 60 m tõkkejooksus pääses eeljooksude põhjal B-finaali (kohad 9.-16.) esimest aastat PU14 vanuseklassis võistlev Kristofer Leitmaa. Parimaks tulemuseks jäi 60 m tõkkejooksus saavutatud 11. koht.

Tõrva 100 OOPERIPÄEVAD
3.-4.07. TÕRVA KESKVÄLTAKUL

4.07 kl 19
JAMES BONDI
FILMIMUUSIKA GALA

PUMEZA MATSHIKIZA – sopran (Lõuna-Aafrika)
MONIKA-EVELIN LIIV – metsosopran (Eesti)
SAMUEL SAKKER – tenor (Austraalia)
TANJA MIHHAILOVA – Eesti
KOIT TOOME – Eesti
AMINATA SAVADOGO – Läti

Pärnu Linnaorkester, dirigent Henri Christofer Aavik.

Helme kalmistul meenutati Roobe lahingut

24. jaanuaril koguneti Helme kalmistule Roobe lahingu meenutamiseks ja Tõrva vabastamise 107. aastapäeva tähistamiseks.

Kaitseliidu Valgamaa maleva Helme üksikkompanii ja Tõrva Vallavolikogu esimees Karl Kirt viisid läbi mälestustseremoonia, asetades Roobe lahingus langenud sõdurite hauale püstitatud risti juurde pärjad. Naiskodukaitse Tõrva jaoskonna esindajad süütasid küünlad. Palve luges Valgamaa maleva kaplan Arvo Lasting.

Karl Kirt tõi oma kõnes välja, et meil on kaks kohustust. Esimest me täi-

visades võitlustes, kus Tõrva käis kolm korda käest kätte. Lõplikult vabastati Helme-Tõrva punastest 30. jaanuaril 1919. aastal. Vabadussõja edasises käigus sõjategevus Helmet otseselt enam ei puudutanud, ehkki 1919. aasta kevadel muutus olukord korraks veel ähvardavaks.

Kindralleitnant Paul-Adolf Lille sünist möödub 144 aastat

25. jaanuaril möödus 144 aastat kindralleitnant Paul-Adolf Lille sünist. Auväärse sündmuse tähistamiseks koguneti hommikul Roobe veski mälestustahvli juurde.

vosakonna ülemana. Ta on olnud sõjaministri (kaitseministri) abi ja sõjaminister (kuni 1937. aastani kaitseminister). 1934. aastal oli ta lühikest aega kaitseväge juhataja kohusetäitja. 1938 sai kindralleitnandiks. 12. oktoobril 1939 lahkus Lill sõjaministri ametikohalt, tuues põhjuseks asjaolu, et talle on vastuvõetamatud NSV Liiduga sõlmitud baaside lepingu tingimused.

Lille edasine elutee kujunes traagiliseks. 14. juunil 1941 küüditati koos õe Olgaga Venemaale ja saadeti Sverdlovski vangilaagrisse. Põhjuseks toodi tema ennastsalgav tegevus Eesti Vabadussõjas ja sõjaministrina töötamine. 13. märtsil 1942. aastal kindralleitnant Paul-Adolf Lille toimik suleti – põhjuseks süüaluse surm. Tema viimane puhkepaik on teadmata.

Pokardis mälestati kindralmajor Jaaksoni

29. jaanuaril möödus 134 aastat kindralmajor Aleksander Jaaksoni sünist. Auväärse sündmuse tähistamiseks koguneti hommikul Pokardi mõisasüdames paikneva mälestuskivi juurde.

Kaitseliidu Valgamaa maleva Helme üksikkompanii ja Tõrva abivallavanem Tarmo Tamm viisid läbi mälestustseremoonia, asetades mälestuskivi esisele pärjad. Naiskodukaitse Tõrva jaoskonna esindajad süütasid küünlad. Palve lugesid Valgamaa maleva kaplan Arvo Lasting ja Artur Köller.

Oma sõnavõtus meenutas Tarmo Tamm kindralmajor Aleksander Jaaksoni elukäiku, avaldades lootust, et ka tulevased põlvkonnad mäletavad neid, kes töid meile vabaduse.

Kindralmajor Aleksander Jaakson sündis 29. jaanuaril 1892. aastal Holdre vallas. Vabadussõjas osales Aleksander Jaakson 6. jalaväepolgu II pataljoni ülemana. Lisaks oli Jaakson Sõjaväe Ühendatud Õppeasutuste ülem (1933-1936), Eesti Vabariigi haridusminister (1936-1939) ja viimane Sõjavägede Staabiülem (1939-1940).

15. juulil 1940 vabastasid okupatsioonivõimud Aleksander Jaaksoni Sõjavägede Staabiülema kohalt, peale mida siirdus ta Mulgimaale Helme kihelkonda oma Pokardi talu. 18. oktoobril 1940 arreteerisid võõrvõimu käsilased ta Pokardi talu põllul ja viisid 26. juunil 1941 Venemaale. Jaakson suri Venemaa vangilaagris 1942. aastal.

Mälestustseremooniatel on kohal kirikuõpetaja, kaitseliidu ja kodukaitse liikmed ning volikogu ja vallavalitsuse esindajad.

dame, kui mäletame neid mehi ja naisi, kes andsid oma elu Eesti vabaduse eest, ning neid, kes hukkusid Roobe lahingus, et vabastada meie Tõrva piirkond. Teine püha kohustus on hoida oma Eestit, oma vaba Eestit. See avaldub tihti ka väikestes asjades – kas osaleme oma kogukonna üritustel, kas aitame neid, kes seda vajavad, kas me märkame ega pööra pead kõrvale. Oluline on ka toetada neid noori, kes tulevikus meie positsioonid üle võtavad. Samuti tänas ta Kaitseliitu, kes hoiab Eesti mälu ja mäletab neid, kes andsid oma elu Eesti eest.

Ajalooliselt teatakse, et sakslased lahkusid 1918. aasta detsembris, mille tulemusel tekkis Helves-Tõrvas paariks nädalaks omapärane olukord – Eesti valitsuse võim sinna ei ulatunud ja punaseid ei olnud veel tulnud. Detsembri viimastel päevadel punased siiski okupeerisid Helme-Tõrva ning üritasid edasi tungida Viljandi suunal, aga see peatati Kärstna all.

Eesti vägede vastupealetung toimus

Kaitseliidu Valgamaa maleva Helme üksikkompanii ja Tõrva vallavanem Kalle Vister viisid läbi mälestustseremoonia, asetades Roobe veski seinal oleva mälestustahvli jalamile pärjad. Naiskodukaitse Tõrva jaoskonna esindajad süütasid küünlad. Palve luges Valgamaa maleva kaplan Arvo Lasting.

Kalle Vister rõhutas oma sõnavõtus, et täna ollakse kokku tulnud selleks, et meenutada kindralleitnant Paul-Adolf Lille elu ja tegusid ning neid sisemisi võitlusi ja püüdlusi, mis teda kandsid. Samuti avaldas ta tänu Kaitseliidule järjepidevuse eest, millega hoitakse au sees olulisi ajaloolisi tähtpäevi, märkides, et just selline mälestuste ja väärtuste hoidmine aitab neid edasi kanda ka järeltulivatele põlvkondadele.

Kindralleitnant Paul-Adolf Lille sündis 25. jaanuaril 1882. aastal Helme kihelkonnas Jõgeveste vallas, Roobe veski omaniku pojana. Kindralleitnant teenis Vabadussõjas operatiivstaabi operatiiv-

Malmizza
õhtusöök
EV 108

19. veebruar kell 19.00
Lisainfo ja broneerimine malmizza.ee

SIAMARJA TARLET
"KAPSARULL"
SUITSUNE SEALIHA WELLINGTON
KANAMAKSA MAKROON & ÄNTU MÕISA KANA
SINI-MUST-VALGE MAGUSTOIT

EV108 PEREPÄEV

24. VEEBUAR KELL 12.00
TÕRVA KESKVÄLJAKUL

THE SWINGERS
BIRGIT JA OTT LEPLAND

Tegevused kogu perele
Lõbusõidud
Kell 11.00 koosviibimine Vabadussõja ausamba juures

Kultuur

Sõbrapäeva erimenüüd: 13.-15. veebruar Läti Saatkond, **13.-14. veebruar** Malmizza ja **14. veebruar** The MANOR Sports & Spa restoran ORG

14. veebruar kell 11.00-16.00 sõbrapäev Kaasiku talu loomaaias (sooduspilet 5€)

14. veebruar kell 11.00 vastlatrall Alal, Ärumäel

14. veebruar kell 14.00 Sõbrapäeva kohtumine Tõnu Ojaga Hummulis mõisas

14. veebruar kell 20.00 Sõbrapäeva disko Ala rahvamajas (pilet 10 €)

14. veebruar kell 20.00 Mulgi Reiv Sõbrapäeva „Boiler Room“ Ritsu kultuuriujuulas (piletid Fientast)

14. veebruar kell 20.00 Tantsuõhtu Riidaja kultuurimajas (pilet 10 / 15 €)

17. veebruar kell 19.00 Vastlapäeva tähistamine Riidaja mõisahoonel juures

19. veebruar kell 19.00 EV 108 eriõhtusöök Malmizzas (pilet 55 € / inimene)

19. veebruar kell 19.00 Nostalgiline 90's disko Wagenküllil Kristallsaalis (piletid Piletilevist)

20. veebruar kell 16.00 Mulgimaa muusikakoolide kontsert "Eesti kõla" Tõrva Muusikakoolis

20. veebruar kell 16.30 Riidaja mõisa külastus ja vahariide õpituba 55/55+ vanuses inimestele (registreerimine: Giia Tetlova, tel 5698 1116)

22. veebruar kell 16.00 Abja Accordion Band ja Ants Taul Riidaja mõisas (pilet 3 €)

23. veebruar Eesti filmide päev Tõrva kinos Koit (pilet kõigile 5 eurot, supertoolidel 20 eurot)

24. veebruar kell 12.00 EV 108 perepäev Tõrva keskväljakul

24. veebruar kell 19.00 „Eesti Vabariik 108“ – Tõnis Mägi & Ain Agani kontsert Wagenküllil Kristallsaalis (piletid Piletilevist)

6. märts kell 19.00 Naistepäeva eri: Salajutud Wagenküllil Kristallsaalis (piletid Piletilevist)

10. märts kell 13.00 Väärikate ülikooli VII kohtumine Tõrva kinomajas

22. märts kell 19.00 Kontsert-etendus „Täna õhtul Indrek Taalmaa ja Jüri Vlassov“ Tõrva kinomajas (piletid Piletikeskusest)

Lisainfo: kultuur.torva.ee

Sport

Pühapäeviti kell 12.00-16.00 Värskendav suplus ja saun Riiska järve ääres

15. veebruar kell 9.30 Sportmängude I osavõistlus Pikasilla puhkealal

22. veebruar kell 10.00 Tõrva-Helme Cup Ritsu spordisaalis

22. veebruar kell 12.00 suusamaraton Härma suusaringil (kell 11.00 täna-me suusaseriaali 2026 osalejaid)

23. veebruar kell 12.00 „Liigume vabariigi terviseks!“, alustame Tõrva Gümnaasiumi pargist

23. veebruar kell 18.00 Öösuusk Härma suusaringil

24. veebruar kell 9.00 Kalapüügivõistlus Tõrva „Tirk“ Veskijärvel (registreerimine algab kell 8.00). Lisainfo: Gunnar Palumets, tel 5348 7254.

Lisainfo: sport.torva.ee

Suur perepäev 24. veebruaril

Aasta oodatum talvine perepäev tuleb taas! Eesti Vabariigi 108. sünnipäevale pühendatud perepäev toimub Tõrva keskväljakul, kus toredaid tegevusi jagub nii suurele kui väikele.

Perepäev saab alguse kell 12.00, kuid juba enne seda toimub kell 11.00 pidulik koosviibimine Vabadussõja ausamba juures Tõrva Gümnaasiumi pargis, et mälestada neid, kes on langenud meie vabaduse kaitsmisel. Tseremooniale järgneb rongkäik kesklinna, millest on kõik oodatud osa saama!

Perepäeval jagavad teadmisi ja maitsvat suppi naiskodukaitse Tõrva jaoskond ja Helme üksikkompanii kaitseliitlased ning kohale tuleb ka Päästeamet. Uudistada saab ponisi, hobuseid ja alpakasid, oodata on põnevaid töötubasid ning taaskord on tulemas lõbusõidud nii suurte kui väikeste masinatega.

- Laval annavad meeldejäeva kontserti The Swingers, Birgit Sarrap ja Ott Lepland.
- Kogu päevamelu juhivad Hardo Adamson.
- Eestimaised hõrgutisi saab ka! Kohal on perepäevade veteran Mulgi Mugila.
- Perepäev on kõigile tasuta – tule ja veeda meeldejääv päev Tõrvas!

Lisaks perepäevale tähistame Eesti Vabariigi sünnipäeva veelgi pikemalt:

19. veebruaril kell 19.00 EV 108 eriõhtusöök Malmizzas

20. veebruaril kell 16.00 Mulgimaa muusikakoolide kontsert "Eesti kõla" Tõrva Muusikakoolis

23. veebruaril:

• **kell 12.00** „Liigume vabariigi terviseks!“, alustame Tõrva Gümnaasiumi pargist

• **kell 18.00** Öösuusk Härma suusaringil

24. veebruari kava:

• **kell 8.00** Kalapüügivõistlus Tõrva „Tirk“ Veskijärvel (püügiaeg 9.00-14.00)

• **kell 11.00** Pidulik koosviibimine Vabadussõja ausamba juures Tõrva gümnaasiumi pargis

• **kell 11.30** Rongkäik kesklinna

• **kell 12.00** EV108 perepäeva avamine Tõrva keskväljakul kontserdiga „Mu kodu nii lihtne“, lavastajad Maie Kala ja Ulvi Riitsalu

• **kell 13.00** Kahoot

• **kell 14.00** The Swingers, Birgit Sarrap ja Ott Lepland

• **kell 15.00** film „Meie Erika“ Tõrva kinos Koit

• **kell 17.30** film „Säärane mulk“ (esilainetus) Tõrva kinos Koit

• **kell 19.30** film „Täiuslikud võõrad“ Tõrva kinos Koit

• **kell 19.00** "Eesti Vabariik 108" – Tõnis Mägi & Ain Agani kontsert Wagenküllil Kristallsaalis

Mikk Umbleja**Vanus:** 45**Esindab:** Valimisliit Terve Tõrva**Komisjonid:** Planeeringu- ja vallavarakomisjon ning kultuurikomisjon

1. Soovisin saada volikogus kohta, sest usun, et suudan anda oma panuse Tõrva heaolu jaoks. Kõige südame lähedasem valdkond on ettevõtetus ning loodan, et saan anda oma panuse uute ettevõtete siia tekkimisele või meile meelitamisele. Tõrva on väga hea pinnas ettevõtete arengule ja seda tuleb ka sellisena hoida.
2. Eks Tõrva kuulsaim objekt on ikka Vanamõisa torn, mida üldjuhul ka teatakse. Need, kes tulevad esmakordselt, saavad kindlasti viidud Helme koobastesse ja koduloomuuseumit vaatama. Ilusaid kohti on meil palju ja see ei piirdu ainult kesklinna ehitistega.
3. Tõrva ootaks sellist suuretegevõtet nagu Foxway, mis tegeleb vanade telefonide renoveerimisega. Sellised tehnoloogiaettevõtted tooksid meile siia nende tegevust toetavaid ettevõtteid või moodustuvad need juba kohapeal.
4. Lubanud olen valimistel Mõmmiku parklahendusega tegeleda ja samuti gümnaasiumi kõnniteega. Kindlasti proovin selle ära lahendada, sest laste koolitee peab olema turvaline!
5. Ma pole kunagi väga huvi tundnud, kuidas miljonärid sea põit taga ajavad, kuid loodan, et võidab see, kes on kõige rohkem sellega vaeva näinud.

Heli Holm**Vanus:** 57**Esindab:** Valimisliit Terve Tõrva**Komisjonid:** Sotsiaalkomisjon (esimees), haridus- ja noorsootöökomisjon, kogukonna- ja turvalisuse komisjon

1. Kandideerin vallavolikokku, sest pean oluliseks, et Tõrva valla otsused toetaksid nii elanike tervist ja toimetulekut kui ka valla järjepidevat arengut. Sealhulgas, et eakatel oleks väärikas toimetulek, kättesaadav perearstiabi ja suurem tähelepanu vaimsel tervisel. Soovin, et valla otsused toetaksid elanikke igas eluetapis. Samuti tahan seista selle eest, et kogukonnad ja külaseltsid oleksid hoitud ning kaasa- toetud, sest just need hoiavad valda elujõulisena.
2. Taagepera, kuna see paik on mulle lapsest saadik olnud eriline ja südamelähedane.
3. Droonide tootmine sobib Tõrva valda, sest see loob kõrgema lisandväärtusega töökohti ning sobitub hästi meie looduskeskkonnaga ja testimisvõimalustega. See on tulevikku vaatav ettevõtlussuund, mis aitab tugevdada valla majandust ja hoida noori piirkonnas. Lisaks panustab see julgeolekusse ja lisab sõltumatust välisriikidest.
4. Luban, et panustan parimal võimalikul moel, et kohalik tervishoid ja sotsiaalteenused oleksid inimestele kättesaadavad.
5. Ei ole küll pidev jalgpalli jälgija, kuid ennustan võitu Hispaaniale ja hoian põialt väiksele, kuid tublile Hollandile.

Romet Piller**Vanus:** 29**Esindab:** Valimisliit Terve Tõrva**Komisjonid:** Haridus- ja noorsootöökomisjon (esimees), kultuurikomisjon

1. Soovisin volikokku, et seista hea ja kvaliteetse hariduse ning noorte eest – need kaks valdkonda on ka minu jaoks kõige olulisemad.
2. Konkreetset paika ei oska kohe välja tuua, aga mainin ära järved, mida on meil väga palju ja võiksime end läbi nende veelgi rohkem turundada. Üks kaunis koht on Tikste ürgorg ja sealne paisjärv.
3. Igasugune tootmine ja töökohtade loomine on vajalik ja teretulnud, praegusel ajal on olulisel kohal digitehnoloogiad, seega ehk mõni ettevõtte sellest valdkonnast.
4. Jään igas olukorras iseendaks.
5. Jalgpallis olen vähik ja kui on vaja põialt hoida, siis tavaliselt Itaaliale. Sel korral olen aru saanud, et seda teha ei saa ja seega ei teagi, kellele põialt hoida.

Reet Kõvask**Vanus:** 55**Esindab:** Valimisliit Terve Tõrva**Komisjonid:** Revisjoni - (esimees), sotsiaal ning planeeringu- ja vallavarakomisjon

1. Kandideerima ajendas soov kaasa rääkida vallavalitsemises ja muuta sissekujunemiseks jõuhooni. Minu tegevusvaldkonda- deks on ennekõike sotsiaalteenused ja vallavara ning vallakodanike elutingimuste parandamine.
2. Oma kodukoha, st Roobe ja Kalme küla järgi.
3. Suurtootmise kohapealt jään vastuse võlgu, kuid oleksin nõu ja jõuga toeks neile, kes looksid Tõrva (nt KEKi peahoonesse) Valgamaa Kompetentsi ja Heolukeskuse.
4. Vaatan koos revisjonikomisjoniga üle, kuidas on viimaste aastate jook- sul võimalijate poolt kasutatud rah- va usaldust.
5. Ei tea jalgpallist midagi, seega hoian põidlad enese tarvis.

TÕRVA VALLAVOLIKOGU

Toimetas: Egon Ilisson

- 1) Miks soovisid saada vallavolikokku ning mis on sinu jaoks kõige südame- lähedasem tegevusvaldkond?
- 2) Millise paiga järgi tutvustad Tõrvat külalistele esmajärjekorras?
- 3) Kui peaksid saama Tõrva tuua ühe suurtootmise, siis millise ettevõtte (või millise valdkonnast)?
- 4) Anna ainult üks lubadus, mille sa volikogu liikmena kindlasti täidad.
- 5) Ja kõige tähtsam küsimus – Kes võidab suvise jalgpalli MMi?

Karl Kirt**Vanus:** 32**Esindab:** Valimisliit Terve Tõrva (volikogu esimees)**Komisjonid:** Haridus- ja noorsootöökomisjon, majandus- ja eelarvekomisjon

1. Minule on see kolmas kord osutada valituks Tõrva Vallavolikokku ning nüüd on usaldatud mulle ka vallavoli- kogu esimehe positsioon. Minu kõige südamelähedasemateks teemadeks on haridus ja noored. See on iga omavalit- suse prioriteet, et lastel ja noortel oleks kvaliteetne ja mitmekülgne haridus- võrk. Tahan anda panuse oma koge- muste ja teadmistega, et Tõrva vallas oleks igal lapsel ja noorel kõige parem

- õppida ja arenda. Mul on hea meel, et praegused haridusjuhid teevad väga head tööd selle nimel.
2. Oleneb külalistest. Viin väga pal- jud külalised kohtadesse, kuhu nad ei pruugi muidu sattuda. Üks sel- listest pärlitest on Arvo Käre talu, mis jätab igale Tõrva külalisele kustumatu mulje.
3. See on küll puhtalt unistamise teema, aga usun, et võiks olla näiteks IT-vald-

- konna ettevõtte, mis ei pea ilmingima- ta tootmine olema, vaid milks mitte ka mõni suurem teenusepakkuja. Potent- siaali on meie piirkonnas muidugi pal- ju ka tööstuste arendamiseks.
4. See saab loodetavasti kohe täidetud, aga võiks jääda normaalsuseks, et val- larahvas saab jälgida volikogu istun- geid ja vaadata, mida arutatakse, veebi vahendusel. Volikogus toimuvad aru- telud on avalikud ja see annab võima- luse inimestel jälgida otse ja vahetult toimuva arutelusid ja debatte.
5. Hoian Inglismaale põialt. Samas jälgin põnevusega, kuidas läheb sellisel rah- vuskoondisel nagu Curaçao, kus elab kõigest 155 000 inimest.

Tiina Laidvee**Vanus:** 54**Esindab:** Riidaja-Põdrala Valimisliit**Komisjonid:**

Revisjonikomisjon, haridus- ja noorsootöökomisjon, kogu- konna ja turvalisuse komisjon

1. Väikese Riidaja-Põdrala kogukonna esindaja- na tahan seista nii meie kui teiste Tõrva valla maapiirkonna kogukondade kaasatuse eest valla juhtimisel ja toimimisel. Südamelähedasem tegevusvaldkond on haridus.
2. Ma arvan, et meie valla külalised ja ka paljud vallaelanikud ei ole kunagi külastanud ühte meie tõeliselt varjatud pärlit – romantilist Gerd- ruta kirik-kabelit, mis asub Riidaja lähisel Põr- gulaanes. 18. sajandil rajatud kirik-kabelil täitub sel aastal 25 aastat taasavamisest.
3. Kui saaks unistusi ellu viia, avaks ma meie val- las kas mõne kutse- või kõrgkooli, kolledži. Kui meie noored saaksid ametit/eriala omandada kodukandis, oleks suurem tõenäosus nende siia jäämiseks. Samuti tooks see meile juurde haritlasi ja õpetavat personali ning õppijaid teistest piirkondadest
4. Seisan Põdrala-Riidaja Valimisliidu esindajana selle eest, et Riidaja lasteaed-põhikool hakkaks tegutsema nii, nagu koalitsioonileppes kokku leppisime.
5. Olles üliõpilasena pikemalt Saksamaal, nakatu- sin seal jalgpallipisikuga, loomulikult tugitoo- lisporthalena. Senini hoian Saksamaale põialt ja loodan, et nad suvel endale viienda kuldse me- dali MMilt toovad.

Riho Viitak**Vanus:** 53**Esindab:** Reformierakond**Komisjonid:** Sotsiaalkomisjon, kogukonna ja turvalisuse komisjon

1. Soovisin saada vallavolikokku, et kaasa rääkida valla tegemistes ja otsustes ning anda omapoolne panus. Südameläheda- sem tegevus on kogukondade eest seis- mine ja edendamine.
2. Kindlasti ei vaataks tutvustades ainult konkreetset Tõrva linna, vaid ter- vet Tõrva valda. Kindlasti saab Tõrva valda tutvustada laiemalt kui ainult keskuse põhjal. Üle valla on erinevaid kohti ja tegusaid inimesi, keda esile tuua ja tutvustada.
3. Kindlasti on valda teretulnud iga ettevõte ja ettevõtmine, mis arendaks meie piir- konda ja annaks kohalikele juurde töö- kohti ja arendaks piirkonda. Praegusel ajal ei ole ostarbekas valida, keda toot- misega valda tuua, vaid peaksite olema pigem õnnelikud, kui keegi üldse hetke raskel ajal soovi selleks avaldab ja võima- lusi näeb.
4. Seista maapiirkondade eest, et sealne elu ei hääbuks.
5. Olen erinevate tegemistega kahjuks nii- võrd hõivatud, et ei jää aega süveneda suurspordi sündmustesse.

Maido Ruusmann**Vanus:** 42**Esindab:** Reformierakond**Komisjonid:** Kultuurikomisjoni, planeeringu- ja vallavara komisjoni, revisjonikomisjoni.

1. Tahan, et Tõrva oleks parim paik elamiseks, inves- teerimiseks, külastamiseks Lõuna- Eestis. Olen selle nimel varasemalt nii volikogu liikme, esimehe, linna- pea kui vallavanemana vaeva näinud ja olen valmis selle nimel ka edasi töötama. Tõrva peab olema hea omadele kui nähtav ja ligiõmbav külalistele – uued töökohad, edumeelne ettevõtlus ja ettevõtlid in- imesed on see, mille tooks prioriteetsena välja. Valla positiivne turundus nii sisse kui välja ka.
2. Tõrva kesklinn – keskväljak, emapuu, Vanamõisa järv ja hüppetorn, kirik-kammersaal on kompaktned paik, millega meie palju pakkuv vald sisse juhatada ja mil- lest edasi minna.
3. Meie piirkonna traditsiooniline ettevõtlusbaas ja suurim hõive seisab toidu ja puidu valdkondade peal. Meil on palju metsa ja maad. Seda taragalt ja targemalt väärindades, ka uue tehnoloogia ja lä- henemise alt, tundub mõistlik ja loogiline. Kõrge lisandväärtus, targad töökohad, eriti kuldaväärt oleks naistele ja kõrgharidust eeldavad ning kar- jääriivõimalusi pakkuvad töökohad.
4. Seisan ettevõtliku ja ettevõtlust edendava ning väär- tustava Tõrva valla eest. Ihu ja hinge, saba ja karvade- ga. Kindlalt!
5. Pakun, et võidab Prantsusmaa. Põialt hoian eelkõige hea ja ründava jalgpalli nimel – ning kui valida, siis Saksamaale (ja muidugi, unistustes alati ka Eestile).

Aivar Uibu**Vanus:** 66**Esindab:** Reformierakond**Komisjonid:** Planeeringu- ja vallavara komisjon

1. Minule on südamelähedane Tõrva val- la ühtsus ning lisaks elu edendamisele tsesentris püsiks fookuses ka kaugema- lolevad külad ja alevikud. Ehitus ja pla- neerimine on valdkonnad, milles olen kõige kogenum ja pädevam.
2. Sportimisvõimalused üleüldiselt: meie staa- dion, jooksu- ja suusarajad ning veemõnula. Pärast väikest trenni kosutus Malmizzas – see on suurepäraselt veedetud päev Tõrvas.
3. Kahtlemata puidu- ja metsatööstuse. Näen neile kõige rohkem perspektiivi Tõrva val- la mastaabis ning usun, et sellisest arengust võidaksime kõige rohkem.
4. Oleme varasema vallavalitsuse eesveda- misel paljude projektidega alustanud. Minu eesmärk on sellel kursil jätkata ning nende edukas lõpuleviimine garan- teerida. Toon eraldi välja kõrtsihõone ümberehitamise, Tõrva Gümnaasiumi A-korpuse soojustamise, Helmesse sot- siaalmaja ning tööstusala rajamine ja uus jäätmejaam. Samuti KEKi multifunktsio- naalse mänguväljaku ehitamine, Vana- mõisa ranna-ala arendamine ning Veski tänava kõnnitee rekonstrueerimine.
5. Pakun, et võidab Brasiilia, aga elan kõige enam kaasa Saksamaale.

Virgo Kosemets

Vanus: 71

Esindab:

Valimisliit Terve Tõrva

Komisjonid:

Majandus-eelarve (esimees) ja planeeringu-vallavara

1. Panustada muudatustesse vallajuhtimisse. Majandus.
2. Tõrva kesklinna hooned ja kirik-kambersaal
3. Disainmööbel (täispuidust)
4. Hääletan oma südame-tunnistuse järgi.
5. Võidab Saksamaa, põialt hoian Inglismaale

Kristel Veri

Vanus: 44

Esindab:

Valimisliit Terve Tõrva

Komisjonid:

Spordikomisjon

1. Rohkem kaasa rääkida Tõrvat puudutavates küsimustes. Tahan, et inimesi kuulatakse ära ja arvestatakse nende soovide ja vajadustega. Kõige südamelähedasem on, et meie lastel oleksid parimad võimalused kasvamiseks ning õppimiseks. Samuti parimad võimalused vaba aja veetmiseks. Eriti oluliseks pean hea arstiabi kättesaadavust, et ka eakamad inimesed saaksid võimaluse saada parimat raviteenust. Minu unistuste Tõrva vallas tunnevad ennast hästi igas vanuses inimesed!
2. Kuna töötan keskväljakul juba 23 aastat, siis olen turistidega palju kokku puutunud. Esmalt tutvustan keskväljakut, suvisel hooajal soovitatakse külastada meie randasid ja talvel veemõnulat, liisaks ümbritsevat asutusi Waagenküllil ja Mulgi Elamuskust, mis on avatud aastaringelt.
3. -
4. Viia rohkem inimesi puudutavaid igapäevamuresid ja küsimusi volikogusse, mida on võimalik ka volikogu poolt teostada.
5. Kes võidab? Ilmselt parim võidab! Kellele võiks põialt hoida, siis äkki Portugal.

Ilmar Kõverik

Vanus: 74

Esindab:

Isamaa

Komisjonid:

Kultuurikomisjon (esimees)

1. Nõustusin kandideerima, kuid ei olnud valmis selleks, et minust saaks volikogu liige. Ma ei osalenud valimiselsetel kampaniaüritustel, ei jaganud lubadusi, kommi ega muud nänni. Igale kodanikule jäägu vabadus anda hääli oma sisetunde järgi. Tõrva ajalooliste ja kultuuriliste väärtuste hoidmine ja loomine.
2. Tõrva linn – kunagi oli see Tõrva tantsumägi. Täna on sellest alles jäänud ainult mälestused. Tõrva vald – Helme lossimäed, koopad, Taagepera loss ja park. Tõrva kesklinn.
3. Ettevõtte, mis pakuks tööd naistele.
4. Soovin, et me ei tegeleks vigade otsimise ja süüdistamisega, et mis kõik on varem valesti ja halvasti tehtud. Leiame jõudu teha hästi ja paremini teadmises, et oleme ühe ajaloolise väga eduka Helme kihelkonna elanikud ja soovime oma kodusid paigale head.
5. Jalgpalli võidab see, kes on kõige parem ja kelle poolt on ka õnn.

Sander Karu

Vanus: 37

Esindab: Isamaa

Komisjonid: Kogukonna ja turvalisuse komisjon (esimees), sotsiaalkomisjon ja revisjonikomisjon

1. Otsus kandideerida vallavolikokku tulenes soovist panustada Tõrva valla elanike heaolusse ja osaleda otsustes, mis meie igapäevaelu päriselt mõjutavad. Kohaliku elaniku ja ametnikuna näen hästi, kus on kitsaskohad. Kõige südamelähedasemad on mulle turvalisuse, sotsiaal- ja haridusvaldkonna teemad.
2. Ühte kindlat paika on raske välja tuua, sest Tõrva tugevus on tervik – loodus, ajalugu, ettevõtted ja sündmused. Igal piirkonnal on oma nägu. Kui aga peaksin alustama isiklikust lemmikust, siis viiksin külalised Helme ordulinnusesse ja koobastesse. Ajaloohuviliseks paeluvad mind sealsed lood ja legendid siiani.

3. Ennekõike tuleks suurtootmisele Tõrva vallas luua head eeldused. Tõrva arengus on oluline tasakaal suur- ja väiketootmise vahel. Kohalikud ettevõtjad on kogukonna selgroog, kuid üks suurem tootmisettevõtte loomine töökohti ja annaks majanduslikku kindlust. Eelistaksin toiduainetööstust – see sobituks piirkonna traditsioonide ja kohaliku toorainega ning loomaks koostöövõimalusi ka väiksematele tootjatele.
4. Minu kindel lubadus on seista selle eest, et Tõrvas valmiks lõpuks Kaitsehoone. Meil on palju pühenud kaitseliitlasi, kuid oma maja neil siiani pole. Teen kõik, et koostöös Kaitsehoonega saaks hoone rajatud Kirik Kammersaali kõrval.
5. Siin pole kahtlust – võidab Argentina. Olen nende pikaajaline fänn ja eelmine MM kinnitas, et usk tasub end ära. Inglismaa toetajatele saan juba ette kaasa tunda: „it's coming home“ peab veel ootama, karikas rändab taas Argentinasse.

Magnus Kirt

Vanus: 35

Esindab: Isamaa

(volikogu aseesimees)

Komisjonid: Spordikomisjon

1. Ma soovisin saada volikokku, saamaks paremat pilti ette ja olla lähedal, kui otsustatakse Tõrva tuleviku üle. Olen alati hoidnud Tõrvat enda südames ja tunnen ennast suure Tõrva patrioodina.
2. Tõrvat tutvustan teistele alati kui väikest, hubast ja mõnusat kohta, kus olenemata aastaajast head aega veeta. Meil on palju loodust, head söögiko-

had, spaa, vaatamisväärsused ja rahu. Eriti inimesed, kes tulevad Eesti suurtest linnadest Tõrva puhkama ja veedavad ka öö Tõrvas tõdevad, et pole pikalt nii mõnusalt maganud. Meil on kõik kohad, mida külastada üksteisele väga lähedal ja on, mida teha igas vanuses ja erinevate stiilidega inimesele.

3. Suuresti poleks vahet, mis tootmine see oleks – peaaegu, et suurtootmise omanikud oleksid hoolivad nii meie elanike kui ka valla vastu. Combiwood on minu meelest väga hästi näidanud, milline peaks ühe suurtootmise ettevõtte juhtimisstiil meie vallas olema.
4. Mulle kui endisele sportlasele ei meeldi kunagi enne veksleid välja hüüda, kui need tehtud pole. Minu enda suur

unistus on sportlaste majutuskoha ehitamine Tõrva. See annaks meile võimaluse jaotada koormust Kääriku ja Otepää vahel ning tooks Tõrva erinevatel spordihooaegadel sportlasi, kellele oleksid head tingimused treenimiseks. Samuti lõikaksid kasu sellest ka meie enda sportlased, kellele toodaks kätte võimaluse teiste sportlastega koos treenida ja kes teab, mis suhteid tulevikus arendada. Mul on endal kogemus sellega samuti olemas, kui Leonhard Soom siin laagerdas ja tänu millele ma leidsin endale väga palju uusi sõpru, mis aitas lisada teid sillutada tulevikku. Suuresti tänu sellele ma lõpuks tippsportlaseks sain.

5. Suvise MMi võidab Hispaania.

Helen Elias

Vanus: 34

Esindab: Reformierakond

Komisjonid: Haridus- ja noorsootöökomisjon, spordikomisjon

1. Ma soovin, et minu koduvallal lähaks hästi ning et minul, mu perel, sõpradel ja tuttaval oleks hea siin elada. Samuti pean oluliseks jätkusuutliku arengut ja vajalikke ja julgeid otsuseid arenguks läbi välisrahastuse kaasamise. Nagu näitab ka minu komisjonidesse kuuluvus, on minu kõige südamelähedasemad teemad haridus, noorsootöö ja liikumise- ja rahvatervise valdkonnad.
2. Tutvustan Tõrvat külalistele esmajärjekorras Vanamõisa hüppetorni ja järve ümbruse kaudu, sest see paik on üks meie valla tuntumaid sümboleid, mis pakub kauneid vaateid igal aastaajal. Alati toon välja ka Tõrva terviserajad, mis näitavad hästi, et Tõrva väärtustab aktiivset ja tervislikku eluviisi. Vestlustest ei puudu taparästel ka Tõrva Tule-Päevadest rääkimine, mis on kujunenud oluliseks mainekujundussündmuseks ja toob esile meie kogukonna loovuse ning ühtehoidmise. Minu jaoks annavad need paigad ja Tõrva Tule-Päevad väga hästi edasi Tõrva näo ja iseloomu.
3. Kindlasti eelistaksin kaasaegset nutikat tootmist, kus on tehnoloogia ja andmepõhised oluliseks märksõnadeks.
4. Kaalun iga ettepaneku plusse ja miinuseid, kuulan erinevaid osapooli ära ning ei tee valikuid populaarsuse nimel, vaid eesmärgiks on Tõrva valla areng. Tõrva on olnud siiani eesrindlik omavalitsus ja teinud rohkem kui kohaliku omavalitsuse korralduse seadus ette näeb ja seda kõike selleks, et meil oleks siin hea elada ja saaksime olla uhked oma koduvalla üle.
5. Arvan, et võidab Hispaania.

Eero Viisu

Vanus: 64

Esindab: Reformierakond

Komisjonid: Majandus- ja eelarve

1. Toetasin noort ja ambitsioonikat nimekirjakaaslast. Kui silmas peetakse tegevust volikogu raames, siis majandus ja ka linnaplaneerimine.
2. Vesikjärve koos Tantsumäega, keskväljakut, Vanamõisa ja Riiska järve.
3. Tähtis pole, mida toodetakse, vaid see, et ettevõtte suudaks maksta töötajatele vabariigi keskmise lähedast töötasu, ja et vähemalt 50% töötajatest oleksid naised.
4. Ei hääleta ühegi lolluse poolt.
5. Holland on läbi aegade meeldinud, kas nad võivad – vaevalt.

Indrek Valner

Vanus: 59

Esindab: Reformierakond

Komisjonid: Haridus- ja noorsootöö komisjon

Kasutas õigust küsimustele mitte vastata.

Allan Ilisson

Vanus: 72

Erakond: EKRE

Komisjonid: Haridus- ja noorsootöö komisjon, kultuurikomisjon,

Ei olnud võimalik tervislikel põhjustel vastata

Ivo Muru

Vanus: 61

Esindab: EKRE

Komisjonid: Planeeringu- ja vallavarakomisjon (esimees), kogukonna- ja turvalisuse komisjon

1. Eesti Vabariik on meie põhiseaduses sätestatud rahvusriigina, kuid viimase kümnendi jooksul on võimu teostanud valitsused seda põhiseaduse postulaati tugevasti eiranud. Eesti rahvusriigi hääbumine tuleb peatada. Muutused algavad rohujuure tasandilt ning sellepärast otsustasin kandidideerida volikokku, et anda oma panus rahvusriigi säilimiseks. Minu kõige südamelähedasem tegevusvaldkond on kogukonnaliikumise hoogustamine. Tugev ja ise hakkama saav kogukond on toimiva riigi alus.
2. Tõrvas ja selle lähimbruses on vaatamist väärt paiku rohkesti. Sõltub sellest, kustkohast külaline tuleb. Ida poolt tulnud inimesele pakub nähtavasti suurt huvi Barklay de Tolly mausoleum. Euroopa südamest saabunutele tutvustaksin meie looduskauneid paiku.
3. Raske küsimus. Tänapäevane kõrgel tehnoloogilisel tasemel suurtootmine nõuab haritud spetsialiste, mida siit piirkonnast ei leia. Arendaja-investor ei lähe lihtsalt sellele riskile ning lähimatel aastakümnetel jääb suurtootmise idee Tõrva valla territooriumil ilusaks unistuseks.
4. Maamaksu ei tohi tõsta mitte mingil juhul rohkem riigi kehtestatud minimaalmäär. Ja muidugi EI tuulikutele.
5. Ei ole spordihuviline, aga tulistaks lihtsalt puusalt ja pakuks Inglismaad.

Urmas Kivit

Vanus: 31

Esindab: EKRE

Komisjonid: Majandus- ja eelarvekomisjon, revisjonikomisjon

1. Soovin panustada Tõrva arengusse ning seista selle eest, et vallavolikogu otsused sünniksid kogukonna huvidest lähtudes. Selle asemel, et kõrvalt vaadata või kodus lihtsalt nuriseda, otsustasin ise vastutuse võtta ja kandideerida.
2. Tõrvat tutvustan esmajärjekorras kui oma kodulinna – olen siin ligidalt elanud ja kasvanud ning see paik on minu jaoks ennekõike kodu.
3. Eelkõige tooksin Tõrvasse sellise tootmise, mis loomaks kohalikele töökohti ja annaks noortele põhjuse kodulinna jääda. Otsust valdkonda on keeruline välja tuua.
4. Lubadus on olla oma otsustes läbipaistev.
5. MMi võitjat on sama keeruline ennustada kui Eesti ilma. Kuna jalgpall ei ole minu igapäevane teema, loodan, et turniiri võidab parim meeskond.

AVALIKU VÄLJAPANEKU TEADE

Tõrva Vallavalitsus korraldab Tõrva valla tuulepargi eriplaneeringu I asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH) esimese etapi aruande avaliku väljapaneku **9. märtsist kuni 19. aprillini**. Avaliku väljapaneku ajal saab materjalidega tutvuda

Tõrva valla veebilehel ja järgmistes asutustes:

- Tõrva Vallavalitsuse 2. korrus (Kevade tn 1, Tõrva linn)
- Tõrva Raamatukogus (Puiestee 1, Tõrva linn);
- Taagepera raamatukogu (Ala küla, Tõrva vald);
- Taagepera Külaselts (Taagepera küla, Pihlaka 2, Tõrva vald)
- Koorküla Külaselts (Koorküla rahvamaja, Koorküla, Tõrva vald)

Asutustes on võimalik materjalidega tutvuda avaliku väljapaneku kestel asutuste töötaja jooksul ja kokkuleppel külaseltsidega: Koorküla Külaselts, kontaktisik Ivo Muru, tel 513 9368 ja Taagepera Külaselts, kontaktisik Indrek Valner, tel 5343 3591.

Avaliku väljapaneku jooksul on igal isikul õigus avaldada eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja KSH esimese etapi aruande kohta arvamust, mida oodatakse Tõrva Vallavalitsuse e-posti aadressile torva@torva.ee või postiaadressile Kevade tn 1, 68605 Tõrva linn, hiljemalt 19. aprilliks.

Eriplaneeringu koostamise eesmärk on leida Tõrva valla territooriumil sobivaim asukoht tuulepargi ja selle toimimiseks vajaliku taristu rajamiseks ning määratleda tingimused tuulepargi edasiseks projekteerimiseks, võttes arvesse keskkonnamõjusid ja kohalike huve.

Planeeringuala hõlmab ligikaudu 115 km² suurust maa-ala Tõrva valla territooriumist, hõlmates endas Karjatnurme, Holdre, Kiriku, Kähü, Ala, Pilpa, Taagepera ja Koorküla halduspiire. Eriplaneeringu koostamise ja KSH hindamise käigus on välja selgitatud, et tuulepargi rajamiseks sobivaks alaks kujunes lõunapoolne ala (Holdre küla, Pilpa küla), suurusega 2023 ha.

Eelvaliku alale on planeeritud 21 tuulikut, millede suurim lubatud tipukõrgus on 300 m. Tuulikute ehitamiseks on eriplaneeringuga määratud põhimõttelised asukohad planeeringu asukoha eelvaliku aladesse, projekteerimisel on lubatud 50 m ulatuses tuuliku asukohta muuta.

Tuulepargi arendamisega võib kaasneda olulist keskkonnamõju, sh:

- mõju looduskeskkonnale ja maastikule – visuaalne mõju ja ruumiline mõju maastikule;
- looduslikku mitmekesisust puudutavad mõjud, sealhulgas mõju linnustikule, nahkhiirtele ja taimkattele;
- mõjud elanike elukeskkonnale, sealhulgas müra ja varjutuse potentsiaalne mõju;
- muud keskkonnategurid, mis võivad olenevalt asendist mõjutada vee kogusid, pinnast ja kultuuriväärtusi.

Tuuleparki on võimalik rajada ilma olulist ebasoodsat keskkonnamõju avaldamata juhul, kui rakendatakse KSH aruandes esitatud leevendavaid meetmeid.

Tõrva valla tuulepargi eriplaneeringu I avalik väljapanek

Heiki Kalberg, AB Artes Terrae OÜ, projektijuht ja planeeringu koostaja
Jane Mölder, Tõrva Vallavalitsuse keskkonnaspetsialist

Tõrva Vallavalitsus korraldab Tõrva valla tuulepargi eriplaneeringu I asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH) esimese etapi aruande avaliku väljapaneku 9. märtsist kuni 19. aprillini. Avaliku väljapaneku ajal saab materjalidega tutvuda Tõrva valla veebilehel ja järgmistes asutustes:

- Tõrva Vallavalitsuse 2. korrus (Kevade tn 1, Tõrva linn);
- Tõrva Raamatukogus (Puiestee 1, Tõrva linn);
- Taagepera raamatukogu (Ala küla, Tõrva vald);
- Taagepera Külaselts (Taagepera küla, Pihlaka 2, Tõrva vald)
- Koorküla Külaselts (Koorküla rahvamaja, Koorküla, Tõrva vald)

Loetletud asutustes on võimalik

Tõrva linn hiljemalt käesoleva aasta 19. aprilliks.

Avaliku väljapaneku järgselt võtab vald iga esitatud arvamuse osas oma-poolse seisukoha ja saadab selle arvamuse esitajale.

45 päeva jooksul pärast väljapaneku korraldatakse avalikud arutelud, kus tutvustatakse esitatud kirjalikke arvamusi ja valla seisukohti ning antakse selgitusi planeeringulahenduse kohta.

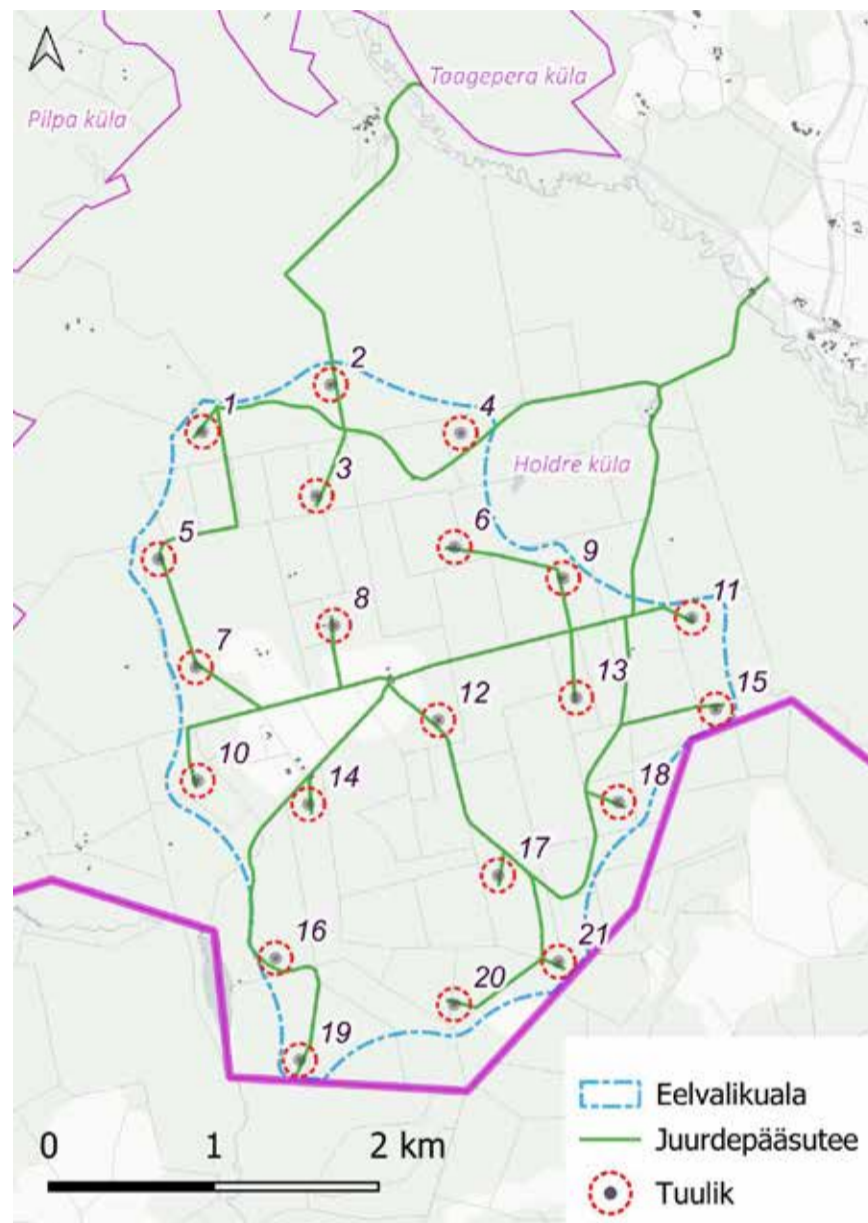
Seejärel tehakse vajadusel eelnõusse täiendusi ja saadetakse see heakskiitmisele Maa- ja Ruumiametisse. Pärast heakskiidu saamist jõuab planeering volikokku kehtestamise lõppotsustamisele.

Planeering on aluseks edasisele ehitamisele – selles toodud kõiki nõudeid tuleb edasisel projekteerimisel ja ehitamisel järgida. Planeeringus on esitatud tuulikute võimalikud asukohad ja maksimummäärad: see tähendab, et ei tohi teha esitatust suuremat, kuid võib ehitada väiksema – täpne suurus ja asukoht määratakse projekteerimisel.

Lahenduse koostamiseks on läbi viidud keskkonnamõju strateegiline hindamine, mille raames omakorda on tehtud linnustiku, nahkhiirte ja rohevõrgustiku uuringud, modelleeritud müra ja varjutust ning määratud palju erinevaid keskkonnaalaseid nõudeid.

Planeeringu eelnõu kohase lahendusega nähakse praegu ette 21 elektrituuliku (edaspidi tuulik) ehitamine. Tuuliku suurim lubatud kõrgus on 300 m. Tuulikute juurde tulevad ehitamiseks montaažiplatsid, igast tuulikust lähtub elektrikaabel ning iga platsini viib tee. Tuulepargi teenindamiseks on planeeritud keskne tuulepargisisene alajaam ning sellest läheb põhivõrku maakaabliga kogu tuulepargis toodetud elekter. Täpne põhivõrgu ühenduse kaabli asukoht määratakse edasisel projekteerimisel koostöös maaomanikuga. Igasuguse ehitise, sh ka teede ja kaablite, ehitamiseks on alati vajalik maaomaniku luba – kellegi maale ei saa ehitada ilma tema nõusoleku või kohtumääruseta. Planeeringus on määratud ka võimalikud tuletõrje veevõtukohtad. Elektriõhuliine planeeringuga ei kavandata.

Tuulikud on kõrged ja paistavad kaugele – planeeringu lisana on esitatud 15 kohast tehtud visualiseeringud, kuidas hakkavad maastikul 300 meetri kõrgused tuulikud paistma. Tuulikutega kaasneb varjutus – kui tuuliku laba

Kokku on planeeritud 21 tuulikut.

jääb pöörlemisel elamu ja päikese vahele, siis tekib vilkuv vari. Eelnõus on määratud aasta koguarjutuse lubatavaks määraks 8 tundi aastas (sh ei tohi varjutust olla päevas üle 30 minuti). Tuulikutega kaasneb ka müra. Eestis on välismüra jaoks määratud piirväärtus (ööne müra 45 dB) ja sihtväärtus (ööne müra 40 dB). Võrreldes teiste müraallikatega seatakse tuuleparkide kavandamisel eesmärgiks sihtväärtuse täitmine, kui elamu omanikuga ei ole teistsugust kokkulepet. Hinnangu kohaselt on tuuleparki ümbritsevate majapidamiste juures on tagatud sihtväärtus 40 dB. On üks elamu, mille omanikuga on tuulepargi arendajal sõlmitud kokkulepe, et öuealal tagatakse müratase alla 45 dB.

Väljapanekul olevad planeeringu materjalid on mahukad – need koos-

nevad planeeringu seletuskirjast ja joonistest ning keskkonnamõju hindamise aruandest ja selle lisaks olevatest uuringute aruannetest. Planeeringu väljapanekul on olulisemaks dokumendiks planeering ise. Joonisel on esitatud alad ehitamiseks ning seletuskirjas tingimused, mida tuleb tuulepargi rajamisel järgida. Keskkonnamõju hindamise aruande ülesanne on esitada analüüsid ning modelleerimised, mis tõestavad lahendusvariandi vastavust keskkonnanõuetele ja anda planeeringu koostamiseks ning sellega seotud otsuste tegemiseks teadmisi.

Kavandatav tuulepark annaks 8...11% sel aastal valitsuse poolt heakskiidetud energiamajanduse arengukava ENMAK 2035 kohasest juurde vajatavast maismaa tuuleenergiast.

Tuulikute labad ulatuvad kuni 300m kõrgusele.

materjalide ja teabega tutvuda avaliku väljapaneku kestel asutuste töötaja jooksul ja kokkuleppel külaseltsidega: Koorküla Külaselts, kontaktisik Ivo Muru, tel 513 9368 ja Taagepera Külaselts, kontaktisik Indrek Valner, tel 5343 3591.

Avaliku väljapaneku jooksul on kõigil õigus avaldada kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja KSH esimese etapi aruande kohta arvamust, mida oodatakse Tõrva Vallavalitsuse e-posti aadressile torva@torva.ee või postiaadressile Kevade tn 1, 68605

Iga kodu väärib PUHAST VETT

Veepuhastusseadmete soetamine on abikõlblik tegevus

HAJAASUSTUSE PROGRAMM

Taotlusvoor

02.02.2026 - 02.04.2026

MIRIDON on abiks:

- Veeanalüüside teostamisel
- Filterseadmete valimisel
- Filterseadme paigaldamisel
- Survetõsteseadmete paigaldamisel

MIRIDON
veetootlusseadmed

www.miridon.ee | tel. +372 526 8515 | miridon@miridon.ee | Rehepapi tee 31, Kambja vald, Tartumaa

Kas tuulepargid sobivad Tõrva valda? Aeg oma arvamus välja öelda

Karl Kirt

Tõrva Vallavolikogu esimees

Täna seisame olulise otsustuskohas – tuuleparkide eriplaneeringute menetlus on jõudmas etappi, kus iga vallaelaniku teadlikkus, arvamus ja kaasamõtlemine on määrava tähtsusega.

Just nüüd on aeg vaadata ausalt otsa nii kehtivatele kokkulepetele, seadust tulenevatele kohustustele kui ka sellele, millise kodukoha soovime jätta järgmistele põlvkondadele.

Meie valla üldplaneering, kogukonna kokkulepe koos tulevikku minemiseks, ei sündinud ei kiirelt ega kergelt. Hulga huvigruppide õiguste ja soovide

ühite tulevikunägemusse sobitamine oli pikk, raske ja vajalik töö, mida tuleb kõrgelt hinnata. See ühine visioon otsustas kasutada ära meie põlist ja oma – meie looduskeskkonda.

Viimastel valimistel sai uus vallavolikogu valijatelt kaasa selge sõnumi, et üldplaneeringu kokkulepe kehtib ning eriplaneeringutega tuules planeeritavad tuulikupargid meie valda tulema ei peaks.

Aus ja põhjalik menetlus

Tuuleparkide planeering on siiski menetluses. Täna valla valitsuse ja volikogu eesmärk on käituda ausalt, seadusekuulekalt ja läbipaistvalt.

Me oleme ausad meie inimeste suhtes: planeeringumenetlus tuulikuparki-

de rajamiseks on käimas, seda menetletakse korrektselt ja õiglaselt lõpuni. Kogukond on eriplaneeringute suhtes selgelt kriitiline, kuid alustatud protsessid viiakse läbi õiguspäraselt. Lõpliku otsuse langetavad ainult ja üksnes kogukonna valitud esindajad vallavolikogus. See pole kindlasti ainult vormistamise küsimus.

Vallavalitsuse ja volikogu menetlevad eriplaneeringut ning arendajate pakkumisi põhjalikult, teadmuspõhiselt ja läbipaistvalt – kogukonna valitud esindajad otsustavad, kas pakkumine võtta või jätta.

Planeeringu seis

Nagu öeldud – kõike menetletakse korrektselt. Täna on riigiasutused tuu-

likupargi esimese eriplaneeringu kooskõlastanud.

Tuuleparkide eriplaneering on jõudmas avalikule väljapanekule ja seejärel arutelufaasi. Kaaluka otsuse tegemiseks on vald otsustanud kaasata senisest enam erinevaid sõltumatuid eksperte, et hinnata kõiki aspekte ja tagada piisav teaduspõhine info.

Siin on iga meie vallaelaniku arvamusel ja sõnal suur kaal, sest see on võimalus kaasa rääkida otsuses, mis mõjutab meie elukeskkonda, loodust ja kodukoha ilmet vähemalt järgmiseks poolsajandiks.

Seepärast vaata enda koduvärvast kaugemale jäävat kodust elukeskkonda ning mõtle, mida sina pead kogukonnale parimaks tulevikustenaariumiks.

Tutvu materjalidega ja esita oma arvamus. Vaid nii saab sinu esinda- ja osaleda volikogu hääletusel parima teadmise saamiseks.

Ma kutsun ja palun igaüht, ka siis kui kavandavad tuulikud aknast paistma ei hakka, süvenema ja oma seisukohta välja ütlemata.

Targalt otsustamiseks vajavad rahvaesindajad võimalikult head teadmisi – nii uuringusse ja Excelisse mahtuvat infot ja ka sedagi, mis toimub kogukonnaliikmete südameis. Valitud volinikul on täielik mandaat arvestada hääletusel ka sellega, kuidas tema valija ning järgmisedki põlvkonnad end muutunud kodukohas tunneks.

Tõrva vald on valikute ees: loodus- või tuulikuturism?

Sirje Kask, MTÜ Tõrva Looduse Heaks eestvedaja

Elektrituulikute rajamine on viimase aastal tekitanud ühiskonnas tugevaid pingeid – seda nii toetajate kui vastaste leeris.

Sellest pole jäänud puutumata ka Tõrva vald. Meie piirkonda kavandatakse kahe eriplaneeringu raames kolme elektritööstuse tootmisala. Suurim neist on Holdre metsadesse plaanitav, mis hõlmaks umbes 150 hektarit – sinna soovitakse rajada 21 tuulikut tipukõrgusega kuni 300 meetrit, laba pikkusega 100 meetrit. Niivõrd kõrgeid konstruktsioone pole Eestisse seni rajatud. Kui kõik praegu kavandavad tuulepargid teoks saaksid, kerkiks Tõrva valda ligikaudu 45 hiigeltuulikut.

Tõenäoliselt ei piirdu arendused sellegagi. Kliimaministeeriumi ning Maa- ja Ruumiameti koostöös valmistatakse ette mahukat tuulealade enampakkumist, mis avaks Tõrva valla eriplaneeringu alade laienemiseks sadu hektareid lisaruumi. Nii saaks Holdre arendusala juurde ligikaudu 633 hektarit, millest 93% on metsamaa. Linnaküla lähedane ala laieneks Rubina soo kõrval Viira kaitsemetsa arvelt. Kokku 737 hektarit oleks umbes 95% metsamaa. Ridassoo, mis keskkonnaaruande järgi on heas seisundis soo, liidetaks Karjatnurme tuulealaga, mille kogupindala on 213 hektarit.

Kui vaadata neid alasid pealinna klaastornist, näivad need katastritunnuste ja hektaritena Exceli tabelis – ressursid, millel on hinnasilt. Tõrva valla jaoks ei ole tegu abstraktse ruumiga, vaid elukeskkonna tuumiku ja identiteediga. Sama hästi võiks keegi kirjeldada Gröönimaad pelga piece of ice'ina (tüki jää – toim). 57 000 inimese jaoks on see aga kodumaa ja rahvusliku enesetaju kese.

Oluline on mõista ka laiemat ruumilist konteksti. Tõrva valla ümbruses kavandatakse tuuleparke eri suundadest: Sunly plaanib Valga valla poole piki Väike-Emajõe kallast 18 tuulikut, Mulgi valda koos Läti piirilaga Penuja piirkonda soovib Utilitas rajada 33 tuulikut – seda umbes 16 kilomeetri kaugusele Tõrva piirist. 2025. aasta riigi eriplaneeringu tulemusel lisandusid uued alad Mulgi valda Taagepera lossi vahetusse lähedusse. Lõuna-Eesti maastikupilti mõjutab ka Läti poolele, Valga linnast 4,2 kilomeetri kaugusele kavandatud 38 tuulikuga tuulepark. Kui need plaanid ühele kaardile kanda, ilmneb selgelt, et

tegemist ei ole üksiku tehnilise objektiga, vaid Lõuna-Eesti maastiku põhjaliku ümberkujundamisega.

Holdre tuulepargi keskkonnamõju strateegiline hindamine (KSH) on mahukas 207-leheküljeline dokument: rahvusvahelistele uuringutele viitavad peatükid, graafikud, mudelid ja montaažid. Paberil on kõik justkui eeskujulik, kõik formaalsed nõuded näivad täidetud. Ent kõige olulisem dimensioon ehk kohalik vaade jääb suures osas puudu. Tõrva valda käsitletakse pigem „sobiva tuulepotentsiaaliga maa-alana“, mitte elava kultuuri- ja looduskeskkonnana, millel on oma ajalugu, majandusstruktuur, inimeste elud ja mälestused ning tulevikuootused.

KSH ei küsi kordagi päriselt, kas tööstuslike tuuleparkide rajamine kuurortliku identiteediga valda on sisuliselt põhjendatud. Küsimus sõnastatakse vastupidi: kuidas olemasolev arendussoov sobivasse õiguslikku ja kommunikatiivsesse raamistikku „ära rääkida“? Nii seatakse vaikimisi eesmärgiks mitte kohaliku tasakaalu otsimine, vaid arenduse legitimeerimine.

Konflikt valla ametlike arengueesmärkidega on samas dokumendis siiski kaudselt kirjas. Turism moodustab Tõrva valla majandusest koos kaudsete mõjudega ligikaudu 15%, mis ületab tugevalt Eesti keskmist (5,1–7%). Valla arengudokumentides on turism sõnastatud ühe peamise tulevikusuunana: Tõrvat nähakse kui „Eesti Toscanat“, ajaloolist kuurorti ja rahulikku loodusmaastikku. Viimastel aastatel on sellesse kuvandisse oluliselt investeeritud – Mulgi Elamuskeskus, spaa, keskvaljak, järvede ja matkaradade arendus.

Siit joonistubki välja terav vastuolu: ühelt poolt rahulikule maastikule, roheline elukeskkonnale ja ajalookihistustele rajatud turismistrateegia, teiselt poolt 300-meetrised tööstuslikud konstruktsioonid koos teede, alajamade ja raadatud metsamassiividega. KSH ise tunnistab, et just loodusturism on see haru, mida tuulepargid kõige tõenäolisemalt negatiivselt mõjutavad, sest piirkond kaotab puutumatusena tajutava identiteedi. Küsimus ei ole ainult vaates, kuigi teletorni mõõtu tuulikud ja nende õised lennuohutustuled on heades tingimustes nähtavad kuni 40 kilomeetri kaugusele, vaid tähenduses, millele Tõrva oma tuleviku on rajanud.

Holdre KSH kasutab Šotimaa tuuleparkide näiteid justkui kaitsekilbina: kuna nende väitel pole turism kusagil kokku kukkunud, järeldatakse, et tõenäoliselt ei juhtu midagi halba ka siin. Šoti kogemus näitab tegelikult midagi muud. Whitelee tuulepargi külastuskeskust külastas 2019. aastal ligikaudu 120 000 inimest aastas. Sama perioodi Šotimaa turismi kogumaht oli hinnanguliselt 150 miljonit päevakülastust ja 17 miljonit ööbimist. Tuulepargil põhineva turismi osakaal jääb seega 0,01% suurusjärku, mis on põhimõtteliselt ju 0.

Oluline on ka see, millistes maastikesse Šotimaa suuremad tuulepargid on rajatud. Valdavalt asuvad need *upland/heathland*-tüüpi aladel: endistel turbasoodel, karjamaadel või majandusmetsadel. Need on madala rekreatiivse kasutusega piirkonnad, kus tuulepark ei asenda väljakujunenud loodusturismi identiteeti. Eesti kontekst on vastupidine: maa on ruumiliselt piiratum, kasutus mitmeotstarbelisem ning väärtuslikud maastikud kattuvad üheaegselt looduskaitse, kohaliku kogukonna ja turismiga.

Tõrva valla turismipakkumise tuum ei ole adrenaliin ega tööstusromantika, vaid liigirohke roheline elukeskkond, rikkalik kultuuri- ja ajaloojätk ning nendega seotud pärandmaastikud. Nende asendamine hiigeltuulikute ja teenindusinfrastruktuuriga ei loo siia uut tuulikuturismi majanduslikult tähendusala, vaid õhonestab seda väärtuspakkumist, millele praegune majanduslik ja kultuurne areng toetub.

Lõuna-Eesti maastikud ei ole tühjad ruutkilomeetrid enampakkumise kaardil. Need on elus ruumid, mille identiteeti ei saa asendada Exceli tulpdigrammi ega mõne välismaise näite lohakas tõlgendus. Kui me lubame, et Tõrva Eesti Toscana vahetatakse välja tööstusliku tuuleala vastu, tuleb ausalt öelda, et see pole mitte paratamatu tehniline, vaid poliitiline ja väärtusvalik.

Seni, kuni need valikud tehakse ilma kohaliku kogukonna häält ja valla enda arengustrateegiat sisuliselt arvestamata, ei saa rääkida kestlikust ega õiglasest rohepöördest. Pigem meenu- tab see maapiirkondade koloniaalset käsitlust – kus kusail mujal formuleeritud eesmärgid kirjutatakse üle siinsete inimeste eluviisist ja tulevikuootustest.

Ritsu noortetuba ja Giia Tetlova on parimate seas

Eesti Avatud Noortekeskuste Ühenduse korraldatud noortevaldkonna tunnustuskonkursi „Noorte heaks tänu“ nominendid on selgunud.

Aasta noorsootöö nominentide seas on ka Ritsu kogukonnakeskuse kogukonnaspetsialist, noorsootöötaja Giia Tetlova, kellele lisaks on valikus Egle Pent (Simuna Noortekeskuse noorsootöötaja) ja Mari-Liis Küüsmäa (Rae Noortekeskuse projektijuht). Giia Tetlova on pühendunud maapiirkonna noorte maailmapildi avardamisele, tuues rahvusvahelise noorsootöö küla tasandile (DiscoverEU, Erasmus+). Tema juhendamisel sündinud ettevõtlikud projektid ja eeskujulik töö Ukrainas noorte lõimimisel on muutnud Ritsu Kogukonnakeskuse turvaliseks ja arendavaks keskkonnaks kõigile noortele.

Aasta noortesõbraliku keskkonna nominent on Tõrva avatud Noortekeskus.

Ritsu noortetuba on eeskujulik maapiirkonna arengukeskus, kus 2025. aastal teostati noorte endi juhitud terviklik ruumiuuendus (loovusnurgad, DJ-studio). Keskus pakub tasuta tegevusi ja emotsionaalselt turvalist pelgupaika, olles loonud eeskujuliku tugisüsteemi ka Ukraina noortele. See on inspireeriv mudel sellest, kuidas kaasav ruumiloome ja noorsootöötaja Giia Tetlova pühendumus toetavad noorte kasvukurvi terviklikult.

Parimad selguvad päev pärast Tõrva Teataja trükki ehk 11. veebruaril.

Siseminister külastas Tõrvat

Siseminister Igor Taro alustas veebruari esimesel nädalal Lõuna-Eesti välitöönädalat, mille käigus tutvustas ta kõigi valitsemisala asutustega.

3. veebruaril külastas minister Tõrva Vallavalitsust seoses elanikkonnakaitse ja kriisivalmiduse teemadega.

Pilk minevikku – veebruar

1939. aastal tähistati Eesti Vabariigi 21. aastapäeva ja seda tehti ka Tõrvas. Ajalehes Lõuna-Eesti andmeid algasid pidustused Tõrvas juba 23. veebruaril. Pidustuste esimesel päeval korraldasid koolinoored rongkäigu linna vabadusparki, kus asetati pärg Vabadussõjas langenud kangelaste mälestussambale ning õhtul toimus koolinoorte korraldusel rahvamajas noorsooaktus. 24. veebruaril algasid pidustused koraalimänguga, mida esitasid orkestrid nii rahvamaja kui ka raekoja tornis. Hiljem avati Patküla vallamajas voliko-

gu koosolekute saalis mälestustahvel vabadussõjas ja terrori ohvriks langenutele, mille pühitses sisse Helme koguduse õpetaja Johannes Uustal. Toimus ka kaitseleidiüksuste ja tuletõrje paraad, millele järgnes pidulik aktus, kus pidas kõne riigivolikogu liige, advokaat Jaan Kokk

Allikas: Lõuna-Eesti nr 23, 27. veebruar 1939, lk 3.

Toimetas: Reimo Mändla

SPIN-programm aitab arendada vaimu ja füüsi

Juba 2015. aastast on Eestis tegutsenud programm, mis on jõudnud mitme tuhande nooreni – selle seas on palju tõeliseid edulugusid. Lõuna-Eestis tegutses SPIN neljas asukohas, kuigi programmi oleks vaja igasse Eestimaa nurka. Tõrva grupp on näidanud eeskujulikke tulemusi aastast 2019.

Lõuna-Eesti kuppelmaastike vahel peitub lisaks looduskaunile kohtadele ka sotsiaalne väljakuts: kuidas pakkuda noortele sisukat tegevust, mis ennetaks riskikäitumist ja õpetaks eluks vajalikke oskusi? Vastus peitub üha enam SPIN-programmis, mis on aastate jooksul eraldalt tõestanud, et trennides õpitu on otseses seoses eduga koolipingis ja igapäevaelus.

Eripalgelised oskused

SPIN ei ole tavaline jalgpallitrenn, mille eesmärk on võistlusväljakutel võidelda

medalite ja karikate eest. See on teaduspõhine lähenemine ning sportlikele tegevustele suunatud arenguprogramm noortele, mis ühendab endas kire spordi vastu ja eluoskuste õppe.

SPIN-programmi tegevjuht Priit Jõe toob välja, et see annab noortele, kelle võimalused on seni olnud piiratud või vajanud ekstra tuge, reaalse väljundi, mis aitab neid raskest punktist edasi saada.

Igal kuul on treeninggruppides kindel eluoskuste teema ja selged õpiväljundid, mida koos treeneritega omandama hakatakse. Nii on õpitud näiteks emotsioonidega toimetulekut, meeskonnatööd, suhtlemisoskust, motivatsiooni, pingutamist, keskkonnateadlikkust ja palju muud.

Hetkel on Eestis tegutsemas 26 aktiivset treeninggrupp, mida juhendavad tasemel sporditreener ja noorsootöö kogemustega eluoskuste treener. Pole vahet, kas grupp asub Kuressaares, Narvas või

Võrus – eesmärk on olla aktiivne ning omandada oskusi spordis ja teadmisi sotsiaalsetes oskustes.

Lisaväärtust annavad SPIN-programmile ka erinevad turniirid gruppide või lausa koostööpartnerite vahel. Nii Valga kui Tõrva grupid on pidanud maha meeelolukaid sõpruskohtumisi jalgpallis just koostööpartneritega. Samuti saavad noored SPIN-programmis käia põnevatel väljasõitudel – juunis toimub kõigile SPIN-gruppidele Tallinnas suur suveturniir, kus saab omavahel mõõtu võtta, leida uusi sõpru ja tunda, et nad on osake milleski suurest. Lõuna-Eestis on toimunud ka mitmel suvel suvelaager, mis on suunatud aktiivsetele ja põnevatele arendavatele tegevustele.

Investeering kogukonda

SPIN-programmi gruppide olemasolu on investeering kohaliku kogukonda ja turvalisusse. Iga noor, kes leiab tänu programmile tee tagasi õpingute juurde või õpib oma emotsioone kontrollima, tähendab väiksemat koormust sotsiaalse ja korrakaitseüsteemile. Kuid muutused ei ole alati paremad tulemused koolis või enesekontrollis. SPIN-programmist on välja kasvanud ka noori, kes asuvad treenima jalgpalliklubidesse või on leidnud enda kire mõnel muul spordialal, eesmärgiga saavutada sportlike tulemusi.

Ülioluline on programmi puhul ka kohalike omavalitsuste toetus, mis koos riigi eelarveliste ja sponsoritest toetajate abiga teebki võimalikuks SPINi jätkusuutlikkuse. Kahjuks siiski on aja jooksul pidanud grupid end sulgema Viljandis ja Tartus. Õnneks Kagu-Eesti omavalitsused on saanud aru programmi vajalikkusest ja olnud eeskujuliku toetajad. Ka Tõrva Vallavalitsus on panustanud programmi iga-aastaselt ja teeb seda ka tänava. Eks peamiseks põhjuseks gruppide sulgemisel ongi kohalike omavalitsuste otsused suunata raha teistesse projektidesse.

Tõrva vallavanem Kalle Vister peab programmi oluliseks ja ütleb, et SPIN ühendab spordi, noorsootöö, kooli ja sa-

inimestesse ja kuidas on sobilik erinevates olukordades rääkida ja tegutseda. Muidugi andis see mulle ka suurema huvi jalgpalli vastu, kuna sain ise kogeda, kui võimsaid tundeid tekitab jalgpallis nii võit kui kaotus.

Arvan, et SPIN on väga hea lahendus noorte jaoks, kellel pole kuhugi kuuluda või kellel on lihtsalt huvi jalgpalli vastu. See on sobilik nii tüdrukutele kui poistele. Trennides on vägagi toetav õhkkond ja need on nii õpetlikud kui ka füüsiliselt nõudlikud – kõik, mida on noortele või väiksematele vaja. Kõige parem osa on see, et kõik on tasuta!

Kindlasti loodan näha, kuidas SPIN areneb ja kuidas noored, kes armastavad jalgpalli, mängivad vahvatel turniiridel.

Elagu SPIN ja jätkake samas vaimus!

Armastusega Jarek Järvi (15), Tõrva klubi endine kapten ja suurim fänn

SPIN noored on tegusad ja sportlikud.

geli ka politsei või kohaliku omavalitsuse. “See loob tervikliku toe noorele, mitte eraldiseisva sekkumise. Ennetustöö on alati odavam ja mõjusam kui tagajärgedega tegelemine. SPIN aitab vähendada hilisemat koormust sotsiaal-, haridus- ja õigussüsteemile, mis on omavalitsuse vaatest väga oluline,” on Vister rahul, et sellised võimalused on ka Tõrvas olemas.

Mõju on võimas

Lõuna-Eesti SPIN-programmi koordinaatori ja mentori Kat Podensi sõnul töötavad SPINi organisatsioonides inimesed, kelle suurim soov on panustada, julgustada, toetada ning suunata noori parema mina poole. “Tihti juhtub, et noortega tegelemine jääb väljaspoole tööaega või lausa korraldatakse üritusi, et leida rahalisi vahendeid erinevate külastuste või kohtumiste korraldamiseks. Ühiselt tunneme, kuidas meie ettevõtlikkus, avatus ja hoolivus inspireerivad meie noori,” toob Podens välja.

Tegevjuht Priit Jõe tõdeb, et SPINi treeningud ei ole pelgalt sport – see on turvaline on toetav treeningkeskkond, kus läbi sportlike meeskonnamängude ja treenerite oskusliku juhendamise kaudu kujunevad oskused, mida on vaja terveks eluks. “Spordi mõju on võimas: lisaks ke-

haliste võimete arengule, kasvavad noortes sotsiaalsed oskused, empaatiavõime ja usk iseendasse. Kindlasti peitub SPINi tugevus ka järjepidevuses. Just see loob pinnase, et suurendada sotsiaalset kaasatust ning ennetada koolist väljalangemist!” soovib Jõe SPIN-programmide pikka iga.

Lõuna-Eestis tegutses SPIN grupid Tõrvas, Valgas, Võrus ja Põlvas. Programmis osalevad 9-14-aastased poisid ja tüdrukud. Kokku on nimetatud gruppides 99 ainulaadset noort ja üle Eesti osaleb SPIN-programmis kokku umbes 490 noort. 2025. aasta aprillikuu seisuga on aegade jooksul osalenud programmis 2409 noort.

Kui sul on soov toetada SPIN-programmi elluviimist Tõrvas, tee ülekannet MTÜ SPINi arveldusarvele EE067700771001443610 LHV Pangas. Märksõnaks kirjuta “Tõrva annetus” või “Tõrva toetus”.

Kui sul on soov panustada oma aja või teadmistega, ootame sind kandideerima SPIN-programmi vabatahtlikuks. Anna sellest teada, kirjutades e-posti aadressile priit@spinprogramm.ee.

Valgamaa noorte omaalgatused said rahastuse

LEEN-projekt pakkus Valgamaa noortele võimalust omaalgatuslikele projektidele rahastust taotleda.

Selleks, et oma ideed ja mõtted selgelt ning läbimõeldult kirja panna, pakuti noortele eelnevalt võimalust osaleda projektikirjutamise koolitusel. Ühe idee toetussumma on kuni 2500 eurot. Projekte hindas komisjon, lähtudes nende mõjust, sisulisest põhjendatusest ja eelarve selgusest. Rahastuse said kõik viis esitatud taotlust. Märkimisväärne on ka see, et kolm ideed viiest olid seotud kooli balli korraldamisega.

Tegevusi hakatakse ellu viima nii Otepääl, Tõrva kui ka Valga vallas, andes seeläbi noortele võimaluse edendada kohaliku elu ja saada praktilisi kogemusi omaalgatuste juhtimisel. Neile on abiks juhendajad, kes vajadusel suunavad ja toetavad.

Tõrva Gümnaasiumi noored soovivad käivitada õpilaste juhitud meediaklubi, mis ühendab koolitelevisiooni, -raadio ja -ajalehe. Projekti raames läbivad noored ka vajalikud koolitused, et filmimise, monteerimise ja intervjuerimise oskusi omandada. Nii soovitakse õpilastele anda

Projektikoolituse viis läbi Valgamaa Arenguagentuur.

oma hääle ja arendada tänapäeva tööturul vajalikke oskusi. Omaalgatuse projektijuhi Mirtel Niinemetsa sõnul on oluline, et nad ise oma kooli või kogukonna heaks projekte algataksid, sest noored teavad, mida kohalikud vajavad ning mida lugeda või kuulata sooviksid.

Tõrva Noortevolikogu soovib Tõrva Gümnaasiumis korraldada talveballi. Enne balli toimuvad õpetaja juhendamisel tantsutunnid, mis aitavad noortel pidulikult sündmusel end enesekindlalt tunda. Projektijuhi Jan-Martti Raali arvates on talveballi korraldamine oluline, kuna koolis toimub suhteliselt vähe suuremaid üritusi ning see tundus ka hea ja sisukas idee kooli UPT (uurimis- või praktiline

töö) jaoks. “Oleme balle näinud Ameerika filmides ning sellest on jäänud mulje kui väga vahvast ja erilisest üritusest,” lisas ta, miks valik talveballile langes. “Mina leian, et noortele tuleks anda rohkem võimalusi ise ideid algatada ja neid ellu viia, sest see toob noori rohkem kokku ning õpetab, kuidas ürituste korraldamine päriselt käib. Lisaks saavad noored ise luua sündmusi, mis on mõeldud just neile ning mis neile ka tegelikult meeldivad,” rõhutas Raal.

Tegevusi viiakse ellu meetme „Atraktiivne piirkondlik ettevõtlus- ja elukeskkond” vahenditest koostööprojekti “Lõuna-Eesti ettevõtlikud noored” (LEEN) raames. Kaasrahastab Euroopa Liit.

Viie kuuga triatlonile ehk Coop Tõrva triatloni treeningkava alustab!

6. juunil toimub Coop Tõrva triatlon Riiska järves ja selle ümbruses. Selleks, et starti minnes oleks vaim ja füüsis valmis, on tiipneer Karmen Reinpõld koostanud Triatloniakadeemia treeningkava igaks nädalaks kuni triatloni toimumiseni.

Treeningkava sisaldab nii ujumist, rattasõitu, jooksmist kui ka üldkehalist ettevalmistust. See kestab kokku viis kuud ja lõppeb Coop Tõrva triatloniga. Treeningkava on mõeldud kõikidele tasemetele ja seda saab enda vajaduste järgi modifitseerida. Kui kõiki ette antud harjutusi kavas teha ei jõua, siis tee vähem korduseid: oluline on jälgida oma enesetunnet ja trenni kestust. Treeningkava läbimine laob hea põhja triatlonihooajaks.

Võimalusel soovime käia enne treeningutega alustamist tervisekontrollis ja kui mõni ala on täiesti uus, siis küsida näpunäiteid ka treenerilt.

Coop Tõrva triatloni distantsid:

1. START: 0,2 km ujumist, 20 km rattast, 2 km jooksu (noored A, noored B, juniorid);
2. START: 0,1 km ujumist, 10 km rattast, 1 km jooksu (lapsed C, lapsed D, harrastajad);
3. START: akvatlon: 0,05 km ujumist, 0,5 km jooksu (lapsed E, lapsed D); Lastejooks: 0,5 km (sündinud 2016 ja hiljem);
4. START: 0,5 km ujumist, 50 km rattast, 5 km jooksu (N/M 18–80+, võistkonnad).

Eriti ootame osalema just sind! Tõrva valla elanikele on triatlonil osalemine tasuta! Selleks võta ühendust e-posti aadressil voistlused@triatloniakadeemia.ee.

Rohkem infot ja täpsema võistlusjuhendi leiad aadressilt <https://triatloniakadeemia.ee/ee/uritusd/torva-triatlon>.

Coop Tõrva triatlon kuulub Seve Ehituse Tõelise Triatleedi sarja.

Küünlamarjapäeva õnnistus

Arvo Lasting

Helme kogudus on Maarja kogudus ja püüame siin rohkem tähelepanu pöörata Neitsi Maarja pühadele terve aasta jooksul.

Neid pühased on palju ja mõni jääb siiski isegi puhkuse varju. Augustikuine rukkimaarjapäev on otseselt tema koguduste nimepäev – Helmes me läheme siis vabaõhuüritust nautima. 2. veebruaril on aga jõulude viimane päev ehk küünlamarjapäev.

Küünlamarjapäeval läks Maarja koos Joosepi ja 40-päevase Jeesusega esimest korda pühaste templisse ohvritalitusele ja õnnistamisele. Siin kõlas tunnistus Jeesusest kui valgusest. Tema valgus ei sõltu päikesest, kuust, elektrist ega küünlast, aga tema valguse tunnistamiseks meie pühitsemise 2. veebruaril küünlaid. Omaaegse kirikukombe kohaselt pühitsemise Helme koguduses nüüd küünlapäeval võimalikult paljusid küünlaid. Teeme seda kirikulistele, mida igatüki saab sel pühalt altari ette tuua. Pühitsemise küünlaid ka kiriku tarbeks, ristimise jaoks ja jumalateenistuse jaoks.

Pühitsemise nüüd ka küünlaid surnute mälestamiseks jaoks. Iga matuse järel süütame kirikus jumalateenistusel ühe pühitsetud kalmuküünla mälestamiseks jaoks – kuna see kalmuküünal põleb kaua, saavad omaksed viia selle oma kadunukese hauale. Saab aga see mälestusküünal jääda põlema ka kirikusse või kirikuõue mälestuspingi juurde.

Küünlapäev on veel justkui jõulu-

päev ja -püha. Väike Jeesus on veel avalikult meie keskel. Jõuluehted ja -tuled võivad veel õues, toas ja kirikus särada. Jõulupräänikud ei saanud meil kirikus küünlapäevalgi veel otsa. Õues võib veel jõulukuusk oma säras seista. Siiski küünlapäevaga on kohane lõpetada jõulud, sest lähedal on vastlad oma lõbustustega. Vastlale järgneval tuhkapäeval algab paastuaeg.

Omal ajal alustasid preestrid paastuaega veelgi varem ehk kolm pühapäeva enne vastlapäeva. Selliselt arvestades on paastuaeg kestnud seitsme nädala asemel üheksa. Algab siis paastuaeg nii vara või algab see tuhkapäevaga, paastuaeg kutsub meid säästma ja jagama vajalikke ande ligimesega. Seega unustame jõulud ja toetame siis üksteise kevadeootust.

Küünlapäeval pühitsemise kirikus küünlaid iseendale, ristitavate Jumala

Elav tuli toob valgust ja soojust.

laste ja surnute mälestamiseks jaoks. Küünla- ja vastlapäeva vahel astume pikka sammu, jättes jõulud seljataha ja oodates kevadet.

Eleri Pastak
MAKE UP ARTIST

+372 5308 9910
mua.eleri@gmail.com
Tervise 8, Keskküla, Tõrva vald
Instagram muaeleri
Facebook MUA Eleri

**OSTAN METSA-
JA PÖLLUMAAD**

TELEFON 552 7322

Reklaami Tõrva Teatajas

Hinnakiri leitav Tõrva
valla kodulehelt Kirjuta:
kuldne@kuldne.com
või 5373 6992

**Sõiduautode
ja vanametalli
KOKKUOST
ALATI HEAD HINNAD**

5198 1222

PETSERI 38A, VALGA
www.tolmets.ee

Saekettide valmistamine,
teritamine ja parandamine.

Hüdrovoolikute
valmistamine.

Hüdromar OÜ tel. 5629 4013

KIRIKUTEATED

Helme kirikus toimuvad jumalateenistused pühapäeviti kell 11. 22. veebruaril järgneb jumalateenistusele nõukogu koosolek. 1. märtsil teenib Diina Tuulik.

Taagepera kirikus toimub 22. märtsil kell 14 jumalateenistus ja leeritund.

Riidaja kirik-kabelis 12.aprillil kl.12 jumalateenistus ja leeritund.

Tõrva Misjonimajas toimuvad jumalateenistused kuu esimesel ja kolmandal pühapäeval kell 15.00.

Kontaktandmed:

Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Helme Maarja kogudus

e-post arvo.lasting@eel.ee, tel 524 9654 ja 763 3340. Facebook: Arvo Lasting

Arveldusarve Swedbankis EE51220001120082428

Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Taagepera Jaani koguduse arveldusarve Swedbankis EE842200221013466795

Tõrva Immaanueli kogudus - e-post torva@kogudused.ee, tel 518 2605,

arveldusarve EE884204278621942100

Reakuulutus:

Muld, liiv, killustik, graniitkillustik ja freesipuru koos kohaletoometamisega Lõuna-Eestis. Teeme Sinu vajaduste jaoks parima pakkumise – helista ja lepime kokku! Tel 5191 0983 Villo

Korstnate ehitus ja remont koos vajalike plekitöödega tel 5618 9517 või e-post joosep.sepp@mail.ee

Korstnapitside ehitus ja remont. Tel 5557 9399

HARMEC OÜ - Erinevate traktorite ja laadurite lisaseadmed: tõstekahvlid, kopad, tõstekorvid - erinevad kinnitused. Tel 5740 6992 / HARMEC.EE

**Kõikide autode professionaalne
hooldus ja remont**

✓ rehvivahetus ✓ veermiku remont
✓ rehvide müük ✓ pidurite remont
✓ õlivahetus ✓ varuosade müük

Broneerimine
+372 5569 9866
Autoremont. Helme, Kooli 13

RAO METALL on rohkem kui 10 aastase ajalooga ettevõtte, kes ostab neljas Eesti paigas kokku vanametalli.

TASUTA vanametalli käru kaheks tunniks.

Tõrva teenindusplats

Avatud:

E-R 9-16

L 10-14

Kontakt +372 5300 5356

raometall@gmail.com

Võtame vastu autoromusid!

www.raometall.ee

KEVADE KESKUSE ARVUTIPOOD

• Arvutite hooldus ja remont

• Uued ja kasutatud arvutid

• Kaamerate paigaldus

• VHS digitaliseerimine

• Paberfotode digitaliseerimine

Kauplus avatud E-N 12:00-17:00

Väljakutsed E-N 9:00-12:00, R 9:00-17:00

info@silverarvuti.ee või 5015282

THKK müüb!

Toores lepp - pikkused 25 kuni 60cm, hind 58-65eur

Kuiv lepp - pikkused 30, 40cm, hind 75eur

pikkus 50cm, hind 70eur

Tel: 565 1820

KANALISATSIOON.EE

KÕIK VAJALIK KANALISATSIOONI LAHENDUSTE EHTAMISEKS
E-POEST VÕI OTSE LAOST!

2026. AASTA HAJAASUSTUSE PROGRAMM

- ✓ **KOGEMUS LOEB!** MEIE TIIMIL ON AASTATEPIKKUNE KOGEMUS.
- ✓ **PERSONAALNE TEENINDUS.** LEIAME JUST TEIE KODU VAJADUSTELE SOBIVAIMA LAHENDUSE.
- ✓ **SÄÄSTATE AEGA JA RAHA!** MEIE PROFESSIONAALNE LÄHENEMINE TAGAB TEIE PROJEKTI SUJUVA TEOSTUSE.
- ✓ **TÖÖ TEOSTAME ALGUSEST LÕPUNI.** KIIRE NING KVALITEETNE PAIGALDUS KOGENENUD MEESKONNAGA.

**KOOSTÖÖ EI LÕPE PAIGALDAMISEGA - TAGAME KA USALDUSVÄÄRSE
JÄRELTEENINDUSE**

INFO@KANALISATSIOON.EE
+372 5049754

Kalameesteklubi suured plaanid puudutavad noori ja Pikasilda

Egon Ilisson

Juba 2007. aastal alguse saanud Tõrva Kalameeste Klubi on aastate jookul samm-sammult arenenud ning jõudnud nüüdseks vabariigi edumeelseimate sekka.

Kui kõik paarkümmend aastat tagasi alguse sai, oli tegu lihtsalt tõrvapõhise sõpruskonnaga, kes nautisid ühist seltskonda ning kellel kõigil oli kirg kalapüügi vastu. Aeg-ajalt korraldati ka vahvaid võistluseid ja klubi liikmete arv kasvas jõudsalt – see tingis vajaduse klubi ametlikuks teha. 2021. aastal loodi MTÜ – tänaseks on klubis üle 40 liikme, kellele lisaks 13 noorliiget.

Põhifookus noortel

Klubi asutaja ja eestvedaja Gunnar Palumets toob kohe välja selle, et noored on nii klubi kui kalastusspordi tulevik ning nendega tegelemisele tuleb panna põhiorhk. “Juba ainuüksi selles võttes, et kasvatada neist ausaid Eesti kodanikke, kes teavad nii kalapüügi reeglite, ohutusest, paadisõidust kui ka üleüldiselt looduskeskkonnast hoolimisest,” räägib Palumets, et noorte seas on nii klubi enda liikmete võsuke, aga ka mujalt. Lisaks noortele on klubis esindatud ka naised ning klubil on tänaseks kolm auliiget.

Pika ajalooga klubi trumpideks on olnud aktiivsete tuumikliikmete arv, kes panustavad nii oma aega, kui ka majanduslikke vahendeid klubi käekäigu parandamiseks. “Lisaks isiklikele panustele on meil ka sponsorid, näiteks Liwi, Salmo, Vobler, kalastussport.eu, Tõrva Coop ja teised,” kiidab ka üks klubi aktiivsematest liikmetest Aarne Pärn. Tema sõnul

on Tõrva võistluste auhinnalaud vägevam kui Eesti meistrivõistlustel ning see meelitab siia ka tipptegijaid. “Meil on siin käinud ka MMid osalenud mehi ja mitte alati pole nad olnud võitjate seas,” räägib Pärn, et kohalikud on väga nobedad oma koduvetel häid tulemusi tegema. Peaauhinnaks on viimastel aastatel olnud pilgeni head ja paremat kraami täis külmik.

Tõrva Tirk

Suurimaks klubi korraldatavaks ürituseks ongi vabariigi aastapäeval toimuv Tõrva Tirk, mis ka tänava toimub 24. veebruaril Veskijärvel. Idee sai alguse legendaarse pedagoogi, luuletaja ja kalamehe Valev Eleranna initsiatiivist ning on tänaseks päevaks kujunenud väga kõrgetasemeliseks mõõduvõtuks. “Kõige rohkem arvulise võistlus on seni olnud 67 võistlejaga, aga käesolev aasta purustab ilmselt ka selle rekordi,” räägib Palumets tõsisest konkurentsist ning kutsub ka pealtvaatajaid üles tulema kaema osavaid kalamehi ja -naisi.

Lisaks talvisele Tõrva Tirk võistlusele on samanimeline üritus kavas ka kevadel ning see kannab järjekorranumbrit 16. “Maikuu on plaanis *castingu*-võistlus Hummulis, septembris haugipüük ja püüghihooaja lõpetame oktoobris Hummulis. Aasta võtame kokku traditsioonilisel jõulupeol,” loetleb Pärn võistluseid ja muid tegevusi. Klubi tänavune uhkeim ettevõtmine on ilmselt aga 13. juunil Pikasillas toimuv suur jaanituli, kus hommikul selgitatakse röövkalapüügi kuningas. Seejärel jätkub päev nii rahvalikemate spordivõistluste ja rammumehega ning õhtu kulminatsiooniks on suur jaanimõll ansambli ja tantsutruppidega.

Noored hakkamist täis kalamehed trotsivad ka pakaselisemat ilma.

Castingu-meistrid

Tõrvale, eriti veel Ala noortele minevikus kõvasti tiitleid toonud spinningu ja lendõnge kaugus- ja täpsusheidet ehk *casting* on aga jälle populaarsust kogumas ning ka kohalik vallaharvas on seda osavust nõudvat ala Tule-Päevade raames proovida saanud. Klubiliikmed harratavad castingut aga tugeval sportlikul tasemel ning kogunevad ka paar korda kuus treeninguteks spordisaali. “Kõik tänavused Eesti meistritiitlid harrastajate klassis kuuluvad Tõrva sportlastele,” toob ka ise meistriks kroonitud Palumets välja klubi kõrge taseme. Suvel on aga kõigil võimalus sellele huvitavale ja keerulisele spordialale kaasa elada ja miks mitte mõõtu võtta Pikasillas, kus toimuvad 2026. aasta Eesti meistrivõistlused. “Lisaks castingule on tänava Pikasillas taaskord röövkala püüdmise üleriigiline võistlus ning teisigi põnevaid

mõõduvõtte,” räägib Palumets, et Pikasilla on üha rohkem tõusnud kalameeste huviorbiiti.

Aga miks ka ei peaks, sest koht on imeilus ja Tõrva Kalameeste Klubi teeb kõik endast oleneva, et see veelgi rohkem õitsele lööks. Nimelt sai klubi endale 10-aastase kasutamiseõiguse Pikasilla puhkealale ning koheselt hakati töödega pihta. “Sügisel talgupäeval oli kohal 30 talgulist ning usutavasti on tänava kohal vähemalt sama palju,” räägib Pärn, et tööd on plaanis teha kõvasti. Lisaks elementaarsematele haljastustöödele on plaanis korrastada slip (kaldtee paatide sisse laskmiseks – toim), uuendada majutusvõimalusi, spordiväljakuid, pakkuda nii paatide kui kalapüügi varustuse renti ning korraldada õpitubasid. “Selge siht on teha Pikasillast Võrtsjärve uhkeim sadam,” täiendab Palumets.

Liikmed on oodatud

Lisaks sellele, et klubi eestvedajad loodavad ka noorte aktiivsele osavõtule klubi tuleviku kujundamisel, oodatakse ka uusi liikmeid klubisse. “Rõhutame aga, et ootame asjalikke uusi liikmeid, kes huvituvad meie tegevustes aktiivselt kaasa löömisest. Meile on tähtis klubi hea maine ning kõik, kes meie klubisse osutuvad valituks, võivad selle üle ka uhkust tunda,” räägib Pärn sellest, et see garanteerib ka olemasolevate liikmetele hea tunde.

Kord peab olema majas

Esialgu proovitakse lisaks slipiehitusele ka renoveerida sild ja registreerida sadam väikesadamate registrisse. “Taotleme selleks ka rahastust, et tõsta majutustegevuse kvaliteeti. Lähiajal käivitub kodulehekülj www.pikasillasadam.ee, kus on võimalik teha ka broneeringuid,” räägib Palumets avanevatest võimalustest. Pikasilla vana koolimaja pererahvaga loodetakse samuti teha viljakat koostööd ning mõned suvised laagrid võiksid olla ühisel nõul ja jõul.

Eks see tähendab ka seda, et Pikasillas hakkab käima üha rohkem turiste ning ka kohalikud puutuvad nendega rohkem kokku. Siinkohal mõnab Palumets, et kohalikega saadakse hästi läbi, tehakse koostööd ning valvatakse ühiselt ka korda. “Kogukond on meie jaoks prioriteet number üks. Pikasilla elanikega käib operatiivne suhtlus ja kui keegi külalistest peaks puhkeala kuritarvitama või käituma ebaviisakalt, siis läheme ja lööme korra majja,” ütleb Palumets resoluutselt.

Algaval koolivaheajal ei pea kaugele minema. Tule perega meie juurde- kas või iga päev!

Tõrva kaardiga alati -20%

Lahtiolekuajad:

E-R 14-22 | L-P 10-22.

Koolivaheajal avatud 10-22

 www.veemonula.ee

 Tõrva Veemõnula

 torvaveemonula

